

**Speciální střední škola a základní škola  
Žamberk**



ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

# **„Provázky“**

**78 – 62 – C/01 Praktická škola jednoletá**

Platnost ŠVP od 1. 9. 2012

Číslo jednací 503/2012/RE

# Obsah

1	ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE .....	4
1.1	Předkladatel .....	4
1.2	Zřizovatel .....	5
1.3	Platnost dokumentu .....	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY .....	6
2.1	Základní údaje o škole .....	6
2.2	Úplnost, velikost, umístění a dostupnost školy .....	7
2.3	Vybavení školy .....	8
2.4	Charakteristika vzdělávaných žáků .....	9
2.5	Charakteristika pedagogického sboru .....	10
2.6	Dlouhodobé projekty .....	11
2.7	Mezinárodní spolupráce .....	11
2.8	Spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci .....	11
2.9	Spolupráce s jinými subjekty .....	12
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ .....	14
3.1	Zaměření školy .....	14
3.1.1	Profil absolventa a jeho uplatnění .....	14
3.1.2	Organizace vzdělávání .....	15
3.1.3	Podmínky pro přijetí ke vzdělávání v PRŠ jednoleté .....	16
3.1.4	Zdravotní požadavky .....	16
3.1.5	Způsob ukončování vzdělávání a doklad o dosaženém stupni vzdělávání .....	16
3.2	Zabezpečení vzdělávání žáků s kombinací postižení .....	17
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie .....	18
3.3.1	Způsob rozvoje klíčových kompetencí žáka .....	19
3.3.2	Způsob rozvoje odborných kompetencí žáka .....	24
3.4	Začlenění průřezových témat .....	26
3.4.1	Osobnostní a sociální výchova .....	28
3.4.2	Člověk a životní prostředí .....	29
3.4.3	Mediální výchova .....	31
3.4.4	Výchova pro vstup do světa práce - Člověk a svět práce .....	32
4	UČEBNÍ PLÁN ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU .....	34
4.1	Přehled využití týdnů v období školního roku září - červen) .....	34
4.2	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání RVP do ŠVP .....	35
5	UČEBNÍ OSNOVY .....	36
5.1	Český jazyk a literatura .....	36
5.2	Matematika .....	41
5.3	Informační a komunikační technologie .....	45
5.4	Občanská výchova .....	50
5.5	Výtvarná výchova .....	56
5.6	Hudebně pohybová výchova .....	60
5.7	Dramatická výchova .....	66
5.8	Výchova ke zdraví .....	71
5.9	Tělesná výchova .....	76
5.10	Rodinná výchova .....	82

5.11	Práce v domácnosti .....	88
5.12	Příprava pokrmů.....	91
5.13	Ruční práce .....	98
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY .....	104
6.1	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami .....	104
6.2	Kritéria hodnocení .....	105
6.3	Klasifikační řád školy .....	106
6.3.1	Zásady průběžného hodnocení výsledků vzdělávání .....	106
6.3.2	Hodnocení a klasifikace žáků .....	107
6.3.3	Stupeň prospěchu .....	108
6.3.4	Individuální vzdělávací plán .....	112
6.3.5	Celkové hodnocení žáka.....	113
6.3.6	Komisionální zkouška.....	114
6.3.7	Zkouška v náhradním termínu.....	115
6.4	Autoevaluace školy .....	116
7	PŘÍLOHY .....	117
	Příloha č. 1 – Materiální zabezpečení vzdělávání	
	Příloha č. 2 – Environmentální výchova	
	Příloha č. 3 – Realizace BOZP	
	Příloha č. 4 – Hodnocení žáků - doplnění	
	Příloha č. 5 – Kolektiv autorů ŠVP PRŠ 1 pro Speciální střední školu a základní školu Žamberk	

## 1 Identifikační údaje

### 1.1 Předkladatel

**Název školy:**

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

**Adresa školy:**

Tyršova 214, 564 01 Žamberk

**Ředitel školy:**

Mgr. Věra Říčařová

**Kontakty:**

Telefon: +420 465 614 472

Fax: +420 465 614 472

E-mail: [oups@oupszamberk.cz](mailto:oups@oupszamberk.cz)

Webová adresa: <http://www.oupszamberk.cz/>

**Další kontakty:**

Zástupce ředitele školy – Mgr. Eva Kopecká, [zastupce1@oupszamberk.cz](mailto:zastupce1@oupszamberk.cz)

Koordinátor ŠVP – Bc. Milan Rojek, [rojek.milan@oupszamberk.cz](mailto:rojek.milan@oupszamberk.cz)

Výchovný poradce – Ing. Marcela Bednářová, [vych.poradce@oupszamberk.cz](mailto:vych.poradce@oupszamberk.cz)

**Další údaje:**

IČO: 49314840

IZO: 000401871

REZIDO: 600024792

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## 1.2 Zřizovatel

### Název:

Krajský úřad Pardubického kraje

### Adresa:

Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice

### Kontakty:

Telefon: +420 466 026 111

Fax: +420 466 611 220

E-mail: [posta@pardubickykraj.cz](mailto:posta@pardubickykraj.cz)

Datová schránka: z28bwu9

### Další údaje:

IČO: 70892822

DIČ: CZ70892822

## 1.3 Platnost dokumentu

**od 1. 9. 2012**

ŠVP byl schválen Pedagogickou radou školy dne: 27. 8. 2012

ŠVP byl schválen Radou školy dne: 31. 8. 2012

.....  
Mgr. Věra Říčařová, ředitelka školy

razítko školy

## 2 Charakteristika školy

### 2.1 Základní údaje o škole

#### Název a právní forma:

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

REZIDO: 600024792

příspěvková organizace

IČO: 49314840

#### Zřizovatel:

Krajský úřad Pardubického kraje

Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice

IČO: 70892822

#### Součásti školy:

<b>Zařízení</b>	<b>Kapacita</b>
Odborné učiliště	220
Praktická škola	36
Speciální základní škola	30
Základní škola	100
Pomocná škola (dobíhající)	30
Školní družina	25
Školní jídelna	144
Internát	96

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

Praktická škola jednoletá v rámci Speciální střední školy a základní školy Žamberk poskytuje střední vzdělávání v souladu s cíli středního vzdělávání uvedenými v § 57 a podle vzdělávacích programů uvedených v § 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky 73/2005 ve znění pozdějších předpisů.

Internát poskytuje školské služby podle §117 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a podle příslušných prováděcích předpisů.

Školní jídelna poskytuje školské služby podle §119 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Školní jídelna zajišťuje vedle školního stravování žáků také závodní stravování zaměstnanců příspěvkové organizace, a to za úplatu.

## 2.2 Úplnost, velikost, umístění a dostupnost školy

Žáci praktické školy užívají ke svému studiu prostory ve dvou vzájemně propojených budovách školy, které se nacházejí v uzavřeném areálu, v klidné části města, poblíž centra. Součástí areálu je kromě budovy školy s bezbariérovým přístupem také rozlehlá zahrada s okrasnou parkovou částí, se sportovním hřištěm a běžeckou dráhou, altán s učebnou pro výuku v přírodě, budova s garážemi a skladové prostory.

V těsném sousedství školy je sokolovna s prostornou tělocvičnou využívanou pro výuku tělesné výchovy. Nedaleko od školy využíváme cyklostezku, zimní stadion s ledovou plochou, městské koupaliště s tobogány a rozsáhlý zámecký park.

Škola poskytuje vzdělávání ve všech ročnících učebních oborů i ve všech ročnících praktické školy.

Dostupnost školy je velmi dobrá, a to všemi dopravními prostředky. Škola se nachází přibližně 200 m od centra města (od Masarykova náměstí) se zastávkou autobusů, dále cca 500 m od autobusového nádraží, odkud je zajišťována pravidelná doprava k vlakovému nádraží (vzdálenému cca 3 km od školy).

## 2.3 Vybavení školy

Naše škola uskutečňuje vzdělávání v šesti kmenových univerzálních učebnách vybavených víceúčelovým, estetickým a funkčním zařízením. Součástí každé učebny jsou moderní lavice a židle, počítač s připojením k internetu, dataprojektor, audiovizuální technika, tabule, úložné prostory a nástěnky s názornými pomůckami. Kapacita učeben je maximálně 18 míst. Tyto univerzální učebny využívají především žáci učebních oborů odborného učiliště.

Pro žáky praktické školy byla vybudována speciální učebna v přízemí budovy se snadnou dostupností. Učebna je vybavena nejen lavicemi a židlemi, ale součástí je také tzv. relaxační koutek s pohovkou a několika sedacími vaky. Stejně jako kmenové učebny je i tato učebna vybavena počítačem s připojením na internet, dataprojektorem, audiovizuální technikou, tabulí, úložnými prostory a velkými nástěnkami pro názorné pomůcky. Kapacita učebny je maximálně 12 míst.

Pro výuku informačních a komunikačních technologií je škola vybavena počítačovou učebnou se 16-ti počítači s připojením na internet, s výukovými programy a dataprojektorem.

Pro výuku odborných předmětů, odborného výcviku a praktických cvičení využíváme dvou cvičných kuchyněk plně vybavených nejen k přípravě pokrmů, ale také ke stolování. Dále šicí dílnu s vybavením; prádelnu se sušárnou; dílnu na obrábění dřeva a kovů a provádění drobných údržbářských prací; dílnu s hrnčířským kruhem a keramickou pecí pro práci s keramickou hlinou; tělocvičnu s tělocvičným náradím a náčiním. Dvě vzájemně propojené budovy jsou obklopeny zahradou. V zadní části je vybudovaný sportovní areál, který slouží žákům i v době mimoškolní činnosti. Obdobně je využívána zahradní učebna a její okolí.

Kromě učeben se v budově nacházejí pro potřeby vyučujících kabinety a sborovna s pedagogickou knihovnou a multifunkčním kopírovacím zařízením, dále kanceláře pro technicko-hospodářské pracovníky a školníka, vrátnice s prostorným vestibulem.

Na podzim roku 2011 byla dokončena výstavba bezbariérového přístupu do školy s vybudováním výtahu pro přístup do prvního a druhého patra budovy školy. Tím je škola zcela přístupná, a to nejen pro vzdělávání, ale také pro stravování a ubytování žáků s bezbariérovými toaletami a sprchami.

Součástí školy je také internát a školní jídelna. Internát zajišťuje ubytování dívkám i chlapcům v moderně zařízených dvoulůžkových a třílůžkových pokojích se společným nebo samostatným sociálním zařízením. Ve volném čase mohou ubytovaní využít dvě prostorné společenské místnosti s moderní audiovizuální technikou, posilovnu, ale také již zmíněnou počítačovou učebnu a tělocvičnu. Školní jídelna se školní kuchyní, kde probíhá také odborný

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

výcvik našich žáků, zajišťuje celodenní stravování pro ubytované žáky a obědy pro dojíždějící žáky, vyučující, ostatní zaměstnance a pro veřejnost.

Kromě výukových materiálů, učebnic, didaktické a výpočetní techniky, didaktických a kompenzačních pomůcek potřebných pro výuku v jednotlivých oblastech vzdělávání nabízí naše škola v rámci tělesné výchovy a volnočasových aktivit na internátě bohaté sportovní vybavení – horská kola, běžecké a sjezdové lyže a hůlky, snowboardy, brusle in-line i na ledovou plochu, koloběžky, lodě a ke všemu ochranné pomůcky a doplňky.

Škola má standardní hygienické zázemí – šatny s úložnými skříňkami, WC a sprchy pro žáky a zaměstnance školy.

## 2.4 Charakteristika vzdělávaných žáků

Praktická škola s jednoletou přípravou vzdělává a vychovává absolventy s ukončenou povinnou školní docházkou základní škole praktické (ZŠP), v základní škole speciální (ZŠS), v nižším než devátém ročníku ZŠ, v odůvodněných případech v devátém ročníku ZŠ.

Škola zabezpečuje vzdělávání **žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**, tzn. žáků se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním; zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) § 16, ve znění pozdějších předpisů.

**Žáci se zdravotním postižením** – jsou žáci s tělesným, mentálním, zrakovým nebo sluchovým postižením, žáci s vadami řeči, žáci s autismem, s vývojovými poruchami učení nebo chování a žáci se souběžným postižením více vadami.

**Zdravotní znevýhodnění** – zdravotním znevýhodněním se rozumí dlouhodobá nemoc, zdravotní oslabení nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování.

**Sociální znevýhodnění** – sociálním znevýhodněním se rozumí podle § 16 odst. 4, školského zákona rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, postavení azylanta a účastníka řízení o poskytnutí azylu.

## 2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Všichni pracovníci školy jsou vedeni k důslednému splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů o pedagogických pracovnících i vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a kariérním systému.

Prioritou školy je splnění předepsaných kvalifikačních předpokladů u všech pracovníků, jejich další jazykové vzdělávání, rozvoj ICT kompetencí, sledování trendů ve vyučovaných oborech i trendů v oblasti pedagogiky a metodiky středoškolského vzdělávání.

Kromě pedagogů na škole působí metodik prevence sociálně patologických jevů, výchovný poradce, koordinátor environmentální výchovy a školní psycholog. Každoročně jsou pedagogové a ostatním zaměstnanci školy poučeni o BOZP a PO, všichni jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných situacích a pedagogičtí pracovníci mají základní kurz první pomoci a základy počítačové gramotnosti. Všichni pedagogové se aktivně zapojují do dalšího vzdělávání nejen v oboru své aprobace, ale i v obecných tématech, např. týmová spolupráce, práce se žáky se specifickými potřebami apod. Mnozí pedagogové vedou zájmové kroužky, pořádají prezentační akce školy a podílejí se na dalších aktivitách školy.

Součástí velké „rodiny“ pedagogů jsou také vychovatelé, kteří se podílejí na výchově a vzdělávání ubytovaných žáků. Vychovatelé jsou plně kvalifikovaní, své vzdělání dle možností i nadále doplňují a spolu s pedagogy se podílejí na vytváření klimatu školy.

## 2.6 Dlouhodobé projekty

Každoročně pořádáme a organizujeme:

- Den otevřených dveří pro veřejnost a budoucí zájemce o studium na naší škole spojený se školní výstavou žákovských prací
- Vánoční besídka pro rodiče, žáky a zaměstnance školy
- Adaptační pobyt pro 1. ročníky;
- Lyžařský kurz;
- Akce environmentální výchovy
  - třídění odpadů druhotných surovin ve škole
  - kreativní zpracovávání druhotných surovin v rámci soutěží
  - čištění úseku řeky Divoká Orlice
  - udržování zeleně na kruhovém objezdu ve městě
  - čištění veřejných ploch ve městě a v parku od komunálního odpadu;
- Gastronomické a dovednostní soutěže s partnerskými školami v regionu i mimo něj.

## 2.7 Mezinárodní spolupráce

Odborné učiliště internátne Ladce, Slovenská republika - spolupráce v rámci projektu „Správná volba – HAMET 2“ určený pro diagnostiku kariérové volby se zaměřením na praktické dovednosti a schopnosti žáků, který jim umožní výběr vhodného oboru vzdělání.

## 2.8 Spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci

- Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci je pro nás velice důležitou součástí výchovy a vzdělávání žáků, snažíme se jí věnovat zvýšenou pozornost.
- Mimo pravidelné třídní schůzky, které se konají dvakrát ročně, si mohou rodiče a zákonní zástupci po domluvě sjednat schůzku s pedagogy, konzultovat výukové či výchovné problémy svého dítěte.
- Při řešení výchovně vzdělávacích problémů mohou rodiče a zákonní zástupci spolupracovat se školním psychologem, metodikem prevence sociálně patologických jevů nebo výchovným poradcem.
- Potřebné informace pro rodiče, zákonné zástupce a žáky jsou pravidelně aktualizovány na našich webových stránkách <http://www.oupszamberk.cz/>.
- Rodiče mohou komunikovat se školou i prostřednictvím školské rady.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## 2.9 Spolupráce s jinými subjekty

Spolupracujeme s níže uvedenými subjekty:

### ZÁKLADNÍ ŠKOLY, zejména:

- Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí
- Základní škola Lanškroun
- Základní škola praktická Králíky
- Základní škola praktická Česká Třebová
- Speciální základní škola Vysoké mýto
- Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Moravská Třebová
- Základní škola a Praktická škola Svítání Pardubice

### STŘEDNÍ ŠKOLY, zejména:

- Střední škola řemesel a služeb, Žamberk, Zámek 1
- Průmyslová střední škola, SOU Letohrad
- Odborné učiliště a Praktická škola Chroustovice
- Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují
- Odborné učiliště Hradec Králové

### ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ, zejména:

- Dětský domov se školou a Základní škola Kostelec nad Orlicí
- Dětský domov Horní Čermná
- Dětský domov Dolní Čermná
- Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola Hrochův Týnec

### ŠKOLSKÁ PORADENSKÁ ZAŘÍZENÍ, zejména:

- Pedagogická psychologická poradna Ústí nad Orlicí- poradenství v oblasti vzdělávání, besedy pro žáky, psychologické služby, spolupráce v rámci projektu HAMET 2
- Speciálně pedagogické centrum Moravská Třebová - poradenství v oblasti vzdělávání
- Speciálně pedagogické centrum Ústí nad Orlicí - poradenství v oblasti vzdělávání

## Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

MĚSTSKÝ ÚŘAD ŽAMBERK - aktivní spoluúčast na kulturních akcích města, spolupráce v oblasti finanční podpory (městem poskytované granty)

- Sociální odbor - spolupráce se sociálními pracovníky, kurátory
- Technické služby města Žamberk - třídění odpadu, sezónní práce pro město
- Sociální odbory dalších městských úřadů- spolupráce se sociálními pracovníky, kurátory

POLICIE ČR – besedy (prevence rizikového chování)

ÚŘADY PRÁCE, zejména:

- Ústí nad Orlicí – besedy pro budoucí absolventy, získávání informací o zaměstnanosti žáků školy, náborů žáků.
- Úřad práce Rychnov nad Kněžnou - získávání informací o zaměstnanosti žáků školy, náborů žáků.

### **3 Charakteristika ŠVP Praktická škola jednoletá (dále jen ŠVP PRŠ 1)**

#### **3.1 Zaměření školy**

Obor vzdělání **praktická škola jednoletá** dává možnost získat střední vzdělání žákům s těžkým stupněm mentálního postižení, souběžným postižením více vadami a autismem, kteří ukončili základní vzdělávání v základní škole speciální podle vzdělávacího programu určeného pro tuto skupinu žáků (Rámcový vzdělávací program pro základní školu speciální, Díl II), případně dobíhajícího Vzdělávacího programu pomocná škola a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy.

Školní vzdělávací program Praktické školy jednoleté svým pojetím koncepčně navazuje na Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS).

Praktická škola jednoletá doplňuje a rozšiřuje žákům teoretické i praktické dovednosti získané v průběhu povinné školní docházky. Za předpokladu respektování individuálních zvláštností a schopností žáků je vzdělávací proces zaměřen na rozvoj komunikačních dovedností a dosažení nejvyšší možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob. Poskytuje přípravu na osvojení manuálních dovedností a jednoduchých činností využitelných v oblastech praktického života, které absolventům usnadní integraci do společnosti.

Cílem vzdělávání v praktické škole jednoleté je především zvýšení kvality života absolventů, kterým se v rámci jejich individuálních schopností nabízí možnost uplatnit se přiměřeným výkonem v chráněných pracovištích a při pomocných pracích v různých profesních oblastech.

##### **3.1.1 Profil absolventa a jeho uplatnění**

Absolvent praktické školy s jednoletou přípravou si doplnil a rozšířil všeobecné základy vzdělání dosažené v průběhu školní docházky v základní škole speciální, případně v základní škole praktické, osvojil si znalosti a manuální dovednosti potřebné k výkonu konkrétních jednoduchých pracovních činností a získal tak perspektivní možnost uplatnění se v různých profesních oblastech i v životě.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Absolvent praktické školy s jednoletou přípravou:**

- osvojil si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu;
- rozvinul své komunikační dovednosti, dokáže se v rámci svých možností vyjadřovat ústní i písemnou formou, rozumí smyslu sdělení i pokynů, odpovídajícím způsobem na ně reaguje, dokáže požádat o radu a řídit se jí;
- plní stanovené povinnosti, dodržuje vymezená pravidla, je schopen spolupráce, váží si práce vlastní i druhých;
- rozvinul své osobnostní kvality, dodržuje základní pravidla společenského chování, vystupuje slušně na veřejnosti, rozpozná nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky;
- chápe význam dodržování zdravého životního stylu, váží si svého zdraví, dovede se podílet na ochraně životního prostředí;
- je seznámen s podstatou fungování demokratické společnosti, se základními právy a povinnostmi každého občana, je si vědom důsledků nedodržování zákonů a porušování lidských práv;
- osvojil si základní dovednosti, návyky a pracovní postupy potřebné v každodenním životě i v budoucí profesi, chápe význam práce v životě člověka;
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- je seznámen se základními pravidly ochrany osob před následky mimořádných událostí;

Absolventi praktické školy s jednoletou přípravou se mohou v rámci svých možností a individuálních schopností uplatnit přiměřeným výkonem v chráněných pracovištích a při pomocných pracích v různých profesních oblastech.

### **3.1.2 Organizace vzdělávání**

Vzdělávání v praktické škole jednoleté se uskutečňuje v denní formě vzdělávání. Vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků je výuka organizována tak, aby byly respektovány individuální zvláštnosti a schopnosti žáků po stránce psychické, fyzické i sociální. Ve výjimečných případech může ředitel školy délku vzdělávání prodloužit nejvýše o dva školní roky podle § 16 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Žáci jsou přijímáni na základě přijímacího řízení v souladu s § 3 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 671/2004, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání na středních školách. Příhlášky ke studiu na předepsaných tiskopisech je třeba doručit řediteli

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

školy nejpozději do 15. března pro následující školní rok, ve kterém chce žák/žákyně studovat.

### 3.1.3 Podmínky pro přijetí ke vzdělávání v praktické škole jednoleté

Praktická škola jednoletá je určena žákům se středně těžkým mentálním postižením, případně lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, kteří ukončili:

- povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením;
- povinnou školní docházku v základní škole speciální;
- povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání ani základy vzdělání;
- základní vzdělání v základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy.

### 3.1.4 Zdravotní požadavky

V praktické škole jednoleté se vzdělávají žáci s různými druhy a s různou mírou závažnosti zdravotního postižení. Vzhledem k tomu musí být zdravotní způsobilost žáků ke vzdělávání v odborných činnostech a oborech podle zaměření školy posouzena odborným lékařem. Na základě jeho doporučení budou na žáky stanoveny požadavky, které budou důsledně respektovat jejich individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

### 3.1.5 Způsob ukončování vzdělávání a doklad o dosaženém stupni vzdělání

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou; dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce. Závěrečná zkouška v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje stupně středního vzdělání, se skládá z ústní teoretické zkoušky z odborných předmětů a z praktické zkoušky z odborných předmětů. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu žák získá střední vzdělání podle § 58 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

## 3.2 Zabezpečení vzdělávání žáků s kombinací postižení

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je realizováno v souladu se z. č. 561/2004 Sb., školský zákon (především § 16), ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhláškou MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ve znění pozdějších předpisů.

RVP PRŠ 1 stanovuje podmínky pro vzdělávání žáků především s mentálním postižením, mentálním postižením v kombinaci s jiným zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, vadami řeči) a žáků s autismem a je východiskem pro tvorbu ŠVP, které jsou podkladem pro případné vypracování individuálních vzdělávacích plánů.

Speciální vzdělávání poskytujeme žákům, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření. Ke studiu přijímáme žáky na základě doporučení školského poradenského zařízení - Speciálně pedagogického centra, Pedagogicko-psychologické poradny, Střediska výchovné péče.

Cílem vzdělávání v praktické škole jednoleté je získávání dovedností a znalostí, které rozvíjejí profesní zaměření žáků a jejich přípravu na samostatný život.

- U těchto žáků uplatňujeme při vzdělávání speciálně pedagogické postupy a alternativní metody výuky za pomoci všech dostupných podpůrných opatření. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, manuálních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších dovedností potřebných k pracovnímu zařazení, které pomáhají úspěšné integraci do společnosti.
- Pro vzdělávání těchto žáků nabízíme odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, zajišťujeme podmínky dané platnou legislativou pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Na úrovni ŠVP umožňujeme přizpůsobit a upravit vzdělávací obsah pro tyto žáky tak, aby bylo dosaženo souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými potřebami a možnostmi těchto žáků při využití vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek.
- Do ŠVP jsme zařadili i předměty speciálně pedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám žáků podle druhu a stupně zdravotního postižení. Jde zejména o zdravotní tělesnou výchovu, zařazení alternativních způsobů komunikace, prostorovou orientaci a samostatný pohyb zrakově postižených apod.

- Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu vycházíme z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků. Výuka probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání.
- Podle potřeb žáků umožňujeme vzdělávání rozložit do více ročníků, případně zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky.

## 3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

### **Stěžejní metody výuky využívané v rámci praktického a teoretického vyučování**

Během studia je žák veden tak, aby si byl vědom svých osobních možností a kvalit, aby uměl pracovat samostatně i v týmu. Výuka pomáhá rozvoji osobnosti a vytváří předpoklady k tomu, aby se žák vhodně zapojil do společnosti a měl možnost dalšího rozvoje. Výchovný a vzdělávací proces je veden tak, aby se žák choval zodpovědně při plnění pracovních úkolů a aby zodpovídal za své jednání v různých občanských i pracovních situacích. Rozvíjení klíčových kompetencí je vhodně zařazeno do všech předmětů. Proces uplatňování klíčových kompetencí je veden tak, aby byl soustavný a vykazoval vývojový posun během studia.

Metody a formy vzdělávací práce volí vyučující se zřetelem k charakteru předmětů a ke konkrétní situaci v pedagogickém procesu. V koordinaci s ostatními vyučujícími vyvíjejí soustavnou snahu o získávání a rozvíjení požadovaných znalostí, dovedností, vlastností a schopností, dále se zaměřují na vystupování, estetické cítění, kultivované vyjadřování, vstřícné jednání, schopnost spolupracovat, rozhodovat apod.

Učitelé volí metody podle svých potřeb a zkušeností a s ohledem na charakter vyučovaného předmětu a schopnosti jednotlivých žáků. Uplatňují vhodnou motivaci, která stimuluje práci žáků a opírá se o zájem o předmět.

Jednotný přístup pedagogů se promítá v jejich požadavcích na chování žáka ve škole i na akcích organizovaných školou, na vytváření příznivého klimatu ve škole. Upevňování a rozvíjení kompetencí vede k vhodnému zapojení žáka do kolektivu, ve kterém bude uplatňovat své schopnosti a kde bude také umět respektovat druhé a spolupracovat s nimi.

Základním nástrojem rozvoje klíčových kompetencí jsou vhodné vyučovací strategie, postupy, diskuse, výklad s návazností na znalosti žáků, řízený rozhovor, brainstorming, brainwriting, samostatné řešení úkolů, problémové učení, skupinová práce/individuální práce,

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

práce s textem, čtení textu s porozuměním, práce s počítačem / informačními a komunikačními technologiemi, praktická cvičení, modelové situace, zařazení her, soutěží, simulačních a situačních metod, setkávání s odborníky/ besedy, odborné exkurze, zařazování vhodných témat a příkladů z praxe. Důležité je přistupovat k jednotlivým žákům diferencovaně podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků vzhledem k jejich individuálním zvláštnostem a schopnostem po stránce psychické, fyzické i sociální.

Důležitou složkou teoretické a praktické výuky je používání názorných pomůcek v různé formě, které žákovi usnadňují pochopení učiva, jako jsou nástěnné obrazy, pracovní listy, zvukové nahrávky, instruktážní a výukové video, exkurze. K procvičování a upevňování učiva se využívají různé formy ústních, písemných a praktických cvičení, soutěže, simulační metody, apod.

Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové a odborné kompetence žáka. Součástí výuky jsou besedy s odborníky, návštěvy výstav, odborné exkurze, soutěže a různé formy zapojení žáka do akcí školy.

Praktické vyučování/odborné předměty a činnosti umožňují žákům využití teoretických poznatků v praktických činnostech, ověření a rozšíření odborných znalostí a pěstování dovedností potřebných pro praktický život tak, aby žáci získali jistotu při provádění praktických činností, byli dle svých možností samostatní, dokázali prakticky použít nabyté znalosti při řešení a plnění praktického úkolu. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za plnění úkolů a kvalitu vykonané práce jednotlivce i kolektivu. Používané metody rozvíjejí komunikační dovednosti, estetické cítění, upevňování pracovních návyků, postupů a dodržování.

## 3.3.1 Způsob rozvoje klíčových kompetencí žáka

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. Jednotlivé druhy kompetencí jsou rozvíjeny ve všech předmětech. Každá z kompetencí není rozvíjena samostatně, ale kompetence se navzájem doplňují a prolínají.

Vzdělávání v praktické škole jednoleté rozvíjí klíčové kompetence získané na úrovni základního vzdělávání a utváří odborné kompetence. Rozvíjení klíčových kompetencí vychází

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

z osobnostních dispozic, fyzických předpokladů žáků a musí důsledně respektovat jejich individuální zvláštnosti. Ve výuce se klíčové kompetence rozvíjejí prostřednictvím všeobecných předmětů, odborných předmětů a odborných činností, ale i prostřednictvím různých dalších aktivit doplňujících výuku (např. exkurze, besedy, cvičení, mimoškolní aktivity), kterých se žáci sami aktivně účastní.

Žáci získávají dovednosti za různě dlouhou dobu a na rozdílné úrovni jejich schopností a možností.

V rámci vzdělávání jsou vytvářeny a rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence komunikativní,
- kompetence sociální a personální,
- kompetence občanské a kompetence pracovní.

<b>Kompetence k učení</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji klíčových kompetencí</b>
- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech	- využíváme učebnice, učební texty, pracovní sešity, pracovní listy a další dostupné názorné pomůcky
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností	- modelovými situacemi trénujeme prohlubování vědomostí a dovedností a postojů
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku	- průběžným hodnocením a individuálním přístupem posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech	- střídáním činností a častým opakováním se snažíme fixovat používání základních postupů v pracovních činnostech

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

<b>Kompetence k řešení problémů</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji klíčových kompetencí</b>
- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení	- vytváříme problémové úlohy tak, aby žák dokázal reagovat na problémové situace, zařazujeme činnosti pro samostatnou i skupinovou práci
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby	- nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby	- vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy, umožňujeme žákům při jejich školních i osobních problémech konzultaci s pracovníky školy

<b>Kompetence komunikativní</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji klíčových kompetencí</b>
- dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou	- zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat	- zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému a vyžadujeme zpětnou reakci od žáka
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky	- žáci samostatně, či pod dozorem vyučujících pracují s PC, mobilními telefony
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi	- rozvojem slovní zásoby podporujeme schopnost komunikovat s vrstevníky i ostatními lidmi – organizujeme aktivity, při kterých se setkávají a spolupracují žáci z dalších tříd, ale i škol

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

<b>Kompetence sociální a personální</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji klíčových kompetencí</b>
- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních	- hodnocením vlastní osoby a ostatních připravujeme žáky k vyjádření a obhájení názoru
- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování	- dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích (nakupování, dopravní prostředky)
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě	- zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému a vyžadujeme zpětnou reakci od žáka
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy	- žáci samostatně, či pod dozorem vyučujících pracují s PC, mobilními telefony

<b>Kompetence občanské</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji klíčových kompetencí</b>
- znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití	- zařazujeme aktivity (vycházky, exkurze) zaměřené k upevňování si již osvojených vhodných způsobů chování a jednání na veřejnosti
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí	- v rámci odborných předmětů jsou žáci pravidelně seznamováni s významem zdravého životního stylu
- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje	- praktickými činnostmi a aktivitami se žáci podílí na ochraně životního prostředí
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování	- vysvětlováním a besedami s odborníky upozorňujeme na možná nebezpečí a důsledky rizikového chování

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

<b>Kompetence pracovní</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji klíčových kompetencí</b>
- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti	- formou didaktických her, modelových situací, motivujeme, dohlížíme a procvičujeme základní pracovní postupy, dovednosti a návyky, aby se u žáků zautomatizovali
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu	- vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost žáků a chuť pracovat a tím přispíváme k zapojení žáka do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých	- vhodnou motivací a uspořádáním žáků do skupin dochází k respektování pravidel při práci v týmu a kladným hodnocením ovlivňujeme kvalitu společné práce
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb	- žáci mají možnost navštívit během výuky úřad práce a využívat jeho poradenských služeb, dále je k dispozici výchovný poradce a školní psycholog
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci	- žáci jsou prokazatelně seznámeni a proškoleni s bezpečností práce ve vyučování a během pracovních činností, nacvičujeme a trénujeme modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## 3.3.2 Způsob rozvoje odborných kompetencí žáka

Odborné kompetence se vztahují k výkonu pracovních činností. Tvoří je soubor odborných vědomostí a dovedností, postojů a hodnot. V PRŠ 1 jsou odborné kompetence zaměřené na osvojení v oblasti ručních prací, přípravě pokrmů a rodinné výchově. Jak klíčové kompetence, tak i odborné kompetence nejsou rozvíjeny izolovaně, ale navzájem se doplňují a prolínají.

<b>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji odborných kompetencí</b>
- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany	- žáci jsou prokazatelně seznámeni a proškoleni s bezpečností práce ve vyučování a během pracovních činností, nacvičujeme a trénujeme modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností	- žáci jsou pravidelně kontrolováni, zda mají pracovní oděv, obuv a zda správně používají ochranné pracovní pomůcky
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí	- pravidelným cvičením a kontrolou se žáci učí podílet na vytváření bezpečného pracovního prostředí

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

<b>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji odborných kompetencí</b>
- dodržovat stanovené normy a předpisy	- pravidelnou kontrolou si žáci zafixují dodržování norem a předpisů
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby, pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky	- pravidelným cvičením a kontrolou se žáci učí pracovat podle návodů a v souladu s technologickými postupy
- zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti	- pravidelným cvičením a kontrolou se žáci učí nejprve za pomoci druhé osoby, později samostatně vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti	- v rámci sebehodnocení a vzájemného hodnocení se žáci učí kontrolovat a hodnotit kvalitu odvedené práce

<b>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje</b>	
<b>Žák by měl podle svých možností:</b>	<b>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k cílenému utváření a rozvoji odborných kompetencí</b>
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení	- žáci jsou informováni o užitečnosti vykonávané práce
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí	- žáci jsou během pracovního procesu vedeni k uvědomění si významu a nutnosti ohledu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí	- žáci jsou směřováni tak, aby prakticky využívali všech možností ochrany životního prostředí a dokázali účelně nakládat s materiály, energiemi, odpady a jinými látkami

## 3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří významnou a nedílnou součást vzdělávání v praktické škole. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají dále rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Zařazení průřezových témat je důležité pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, protože mají silný výchovný aspekt a pomohou v osobním a charakterovém rozvoji žáků. Obsahová náplň průřezových témat byla přizpůsobena schopnostem a možnostem žáků vzdělávaných v praktické škole jednoleté a navazuje na průřezová témata v základním vzdělávání. Svým výchovným zaměřením a obsahem se promítají do vzdělávacích oblastí a pomáhají je doplňovat a propojovat. Jejich uskutečňování je prováděno vhodnými metodami výuky: aktivizující metody (rozhovor, diskuse, příklady z praxe), řešení problémových úkolů, volné psaní, myšlenková mapa, formou didaktických her, modelových situačních her (hraní rolí), skupinová a kooperativní výuka, brainstorming, debatní kruh, výuka podporovaná ICT, besedy, tematické vycházky, exkurze.

Ve Školním vzdělávacím programu "Provázky" – Praktická škola jednoletá jsou zařazena čtyři průřezová témata, která jsou začleněna do jednotlivých předmětů.

Ve vzdělávání v praktické škole jednoleté jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Člověk a životní prostředí**
- **Mediální výchova**
- **Člověk a svět práce**

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Přehled začlenění průřezových témat do předmětů

Vyučovací předmět	Průřezové téma							
	Osobnostní a sociální výchova		Člověk a životní prostředí		Mediální výchova		Výchova pro vstup do světa práce - Člověk a svět práce	
	Osobnostní rozvoj	Sociální rozvoj	Ekosystémy	Vztah člověka k prostředí	Vnímání mediálních sdělení	Fungování a vliv médií ve společnosti	Práce a zaměstnanost	Sebereprezentace
Český jazyk a literatura								
Matematika								
Informační a komunikační technologie						●		
Občanská výchova			●	●			●	●
Výtvarná výchova								
Hudebně pohybová výchova								
Dramatická výchova	●	●						
Výchova ke zdraví								
Tělesná výchova								
Rodinná výchova	●	●						
Práce v domácnosti								
Příprava pokrmů								
Ruční práce								

## 3.4.1 Osobnostní a sociální výchova

### Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma se prolíná celým vyučovacím i životním procesem. **Osobnostní a sociální výchova** pomáhá žákům (s ohledem na jejich specifika a možnosti) rozvíjet jejich osobnost, vlastnosti, postoje, sebeúctu, sebedůvěru a přebírat zodpovědnost za své jednání v různých situacích denního života i při práci. Klade důraz na získávání praktických dovedností, hledání cesty k životní spokojenosti založené na dobrých mezilidských vztazích především prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, k udržení psychického zdraví (psychohygieně) a vzájemné komunikaci.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- utváření pozitivních postojů a porozumění sobě samému a druhým;
- rozvíjení sebedůvěry, regulace nežádoucích projevů vlastního chování a účelnému prezentování se v různých situacích;
- utváření dobrých mezilidských vztahů a rozvíjení dovednosti dobré komunikace;
- rozvíjení dovedností pro vzájemnou spolupráci a pomoc a uvědomování si její hodnoty;
- rozvíjení základních specifických dovedností pro zvládání různých sociálních situací;
- akceptování různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby.

### Tematické celky

Tematickými celky **Osobnostní a sociální výchovy** jsou **Osobnostní rozvoj** a **Sociální rozvoj**. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků. Uvedená témata se uskutečňují zařazováním praktických metod výuky, prostřednictvím vhodných sociálních her, cvičení a modelových situací.

### **Osobnostní rozvoj**

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a koncentrace;

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

- Sebezpoznaní a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně;
- Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času (harmonogram dne);
- Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému a k druhým lidem; dovednosti zvládat stresové situace (uvolnění – relaxace).

## Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině (ve škole, v zaměstnání, poznávání dalších lidí), nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace;
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se);
- Komunikace – verbální i nonverbální komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přání, přesvědčování); řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, sebezprezentace, žádost apod.

## 3.4.2 Člověk a životní prostředí

### Charakteristika průřezového tématu

Člověk a životní prostředí vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti, ochraně a utváření prostředí, ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci tohoto průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje toto průřezové téma utváření integrovaného pohledu. Učí žáky pozorovat a citlivě vnímat důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si dovedností a návyků odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky jedince. Zdůrazňuje pochopení základních přírodních zákonitostí a souvislostí. Dotýká se problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. Prostřednictvím konkrétních aktivit ve prospěch životního prostředí umožňuje poznávat význam různých pracovních činností ve vztahu k životnímu prostředí.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí;
- uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování a vede k odpovědnosti ochrany přírody a přírodních zdrojů;
- získávání znalostí, dovedností a pěstování návyků nezbytných pro každodenní žádoucí jednání vůči životnímu prostředí;
- rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální úrovni;
- odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů a respektování principů udržitelného rozvoje;
- utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí.

## **Tematické celky**

Člověk a životní prostředí je členěno do tematických celků – **Ekosystémy a Vztah člověka k prostředí**, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

### **Ekosystémy**

Ochrana přírody; lidské sídlo (město – vesnice, odlišnosti jejich funkce).

### **Vztah člověka k prostředí**

Vliv prostředí na lidské zdraví; naše obec (přírodní zdroje, jejich původ a způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, řešení odpadového hospodářství, vliv jednání lidí na prostředí.

## 3.4.3 Mediální výchova

### Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace. Ve vzdělávání charakterizujeme mediální výchovu jako nauku o médiích a jejich vlastnostech. Cílem mediální výchovy je seznámit žáky s podstatou moderních médií a jejich vlastnostmi. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje stále větší schopnost umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa prostřednictvím médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají nestejnorodý charakter, jsou vytvářena s různými záměry. Úroveň mediální gramotnosti zahrnuje osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií, orientaci v obsahu sdělení a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro získávání informací, vzdělávání a naplnění volného času.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- vytváření představ o roli médií v každodenním životě;
- rozpoznání důvěryhodnosti informací z různých druhů médií;
- rozvíjení komunikačních schopností, zvláště při veřejném vystupování;
- uvědomování si hodnoty vlastního života;
- rozvíjení citlivosti vůči předsudkům (zejména o menšinách) i jednotlivci.

### Tematické celky

Mediální výchova v tematickém celku **Fungování a vliv médií ve společnosti** prezentuje poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace.

#### **Fungování a vliv médií ve společnosti**

Vliv médií na každodenní život; bezpečnost při využívání internetu.

## 3.4.4 Výchova pro vstup do světa práce - Člověk a svět práce

### Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Koncepce vzdělávání vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Základním cílem je příprava takového absolventa, který si osvojil návyky a pracovní postupy v každodenním životě i budoucím pracovním zařazení a chápe význam práce v životě člověka. Za pomoci různých institucí a pracovních asistentů se dokáže zařadit na trh práce i do života.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti získané v praktické složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s uplatněním ve světě práce, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání směřuje k:

- motivaci pro zapojení do pracovního života;
- dovednostem získat informace o profesních příležitostech a srovnání se svými předpoklady;
- rozvíjení dovedností verbální prezentace při jednáních s potencionálními zaměstnavateli;
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

### Tematické celky

Průřezové téma **Výchova pro vstup do světa práce - Člověk a svět práce** zahrnuje tematické celky **Práce a zaměstnanost** a **Sebereprezentace**.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Práce a zaměstnanost**

Získávání informací při hledání zaměstnání – práce s informacemi, nácvik konkrétních situací.

Pracovně právní legislativa – zákoník práce, pracovní poměr, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda a její složky, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti hledání zaměstnání, úřady práce, rekvalifikace.

## **Sebeprezentace**

Písemná i verbální, sestavování žádostí o zaměstnání, životopis, inzerát, odpověď na inzerát, přijímací pohovor – nácvik konkrétních modelových situací.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## 4 Učební plán školního vzdělávacího programu

Název povinného předmětu	Týdenní hodinová dotace	Celkový počet hodin za studium
	1. ročník	
Český jazyk a literatura	3	96
Matematika	2	64
Informační a komunikační technologie	1	32
Občanská výchova	2	64
Výtvarná výchova	2	64
Hudebně pohybová výchova	1	32
Dramatická výchova	2	64
Výchova ke zdraví	1	32
Tělesná výchova	2	64
Rodinná výchova	3	96
Práce v domácnosti	3	96
Příprava pokrmů	4	128
Ruční práce	4	128
<b>Celkový počet hodin týdně v ročníku</b>	<b>30</b>	<b>960</b>

### 4.1 Přehled využití týdnů v období školního roku (září - červen)

	1. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	30
Závěrečná zkouška	1
Časová rezerva, výchovně vzdělávací akce, exkurze, opakování učiva	7
<b>Celkem týdnů</b>	<b>38</b>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## 4.2 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání RVP do ŠVP

Škola		Speciální střední škola a základní škola Žamberk						
Kód a název RVP		78 – 62 – C/01 Praktická škola jednoletá						
Název ŠVP		Provázky						
RVP				ŠVP				
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium		Disponibilní časová dotace	
		týdenních	celkových		týdenních	celkových	týdenních	celkových
Jazyková komunikace	Jazyková komunikace	3	96	Český jazyk a literatura	3	96	-	-
Matematika	Matematika	2	64	Matematika	2	64	-	-
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	32	Informační a komunikační technologie	1	32	-	-
Člověk a společnost	Společenskovední základy	1	32	Občanská výchova	1	32	1	32
Umění a kultura	Umění a kultura	2	64	Výtvarná výchova	0,5	16	1,5	48
				Hudebně pohybová výchova	1	32	-	-
				Dramatická výchova	0,5	16	1,5	48
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	3	96	Výchova ke zdraví	1	32	-	-
	Tělesná výchova			2	64	-	-	
Odborné činnosti	Rodinná výchova	3	96	Rodinná výchova	3	96	-	-
	Práce v domácnosti	3	96	Práce v domácnosti	3	96	-	-
	Odborné obory podle zaměření školy	6	192	Příprava pokrmů	3	96	1	32
				Ruční práce	3	96	1	32
Disponibilní časová dotace		6	192	<b>Celkem</b>	<b>24</b>	<b>768</b>	<b>6</b>	<b>192</b>
<b>Celkem povinná časová dotace</b>		<b>30</b>	<b>960</b>	<b>Celkem povinná časová dotace</b>	<b>960</b>			

## 5 Učební osnovy

### 5.1 Český jazyk a literatura

Počet hodin celkem: 96

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vzdělávací oblast Jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vzdělávání v **Českém jazyce a literatuře** vede žáky k srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji. Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti žáků užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Dále žáky učí zvyšovat kvalitu písma, rychlost psaní a zdokonalovat úpravu jejich psaného textu. Jazykové vzdělávání se současně podílí na rozvoji sociálních dovedností žáků.

Vzdělávací oblast jazyková komunikace je realizována stejnojmenným vzdělávacím okruhem, který začleňuje tematické celky:

1. Český jazyk – jazyková výchova
2. Komunikační a slohová výchova
3. Literární výchova

#### **Obecné cíle**

Předmět český jazyk rozvíjí u žáků komunikativní funkci jazyka především osvojování a správným používáním ústní i písemné podoby spisovného jazyka a rozvíjením čtenářské gramotnosti. Podněcuje k tvořivému myšlení, formování odpovědného postoje k plnění svých povinností.

#### **Pojetí výuky**

Předmět se vyučuje s dotací 3 hodiny týdně, rozšiřuje žákovy již dříve získané znalosti a dovednosti. Ve výuce jsou využívány metody, které vedou k pozitivnímu vnímání češtiny jako rodného jazyka, vhodnému vyjadřování v tomto jazyce, vhodnému individuálnímu způsobu předávání informací s ohledem na jejich uživatele.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Pomůcky**

Učebnice, pracovní listy, internet, audio a videonahrávky, odborná literatura, encyklopedie, výukové programy, ilustrace, časopisy, denní tisk, DVD.

## **Metody vyučování**

Práce s textem, čtení s porozuměním, dramatizace, výklad, diskuse, řízený rozhovor, praktické ukázky, cvičení, modelové situační hry, problémové učení, skupinová/individuální práce, brainstorming, brainwriting, práce s počítačem.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Ústní a písemné zkoušení, samostatné práce, dílčí klasifikace – testy, společné hodnocení a sebehodnocení. Sleduje se průběžně výkon žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenost na vyučování. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách. Hodnocení a klasifikace vychází z osobnostních a odborných znalostí žáka s přihlédnutím k jeho schopnostem učení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života;
- srozumitelnému vyjadřování;
- formulování vlastních požadavků;
- osvojení si dovednosti prakticky využívat znalostí při psaní jednoduchých zápisů;
- rozvíjení základních literárních poznatků;
- získávání poznatků obsahově souvisejících s profesní přípravou a praktickými činnostmi.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky z českého jazyka. Své znalosti by měli uplatňovat k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností. Měli by umět vhodně komunikovat, reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku. Dokážou vyhledávat potřebné informace vztahující se k jazykové, komunikační i slohové výchově a využívat je v praktickém životě.

## **Kompetence komunikativní**

Žáci s pomocí učitele rozvíjejí své komunikační dovednosti, v rámci svých možností se dokážou srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou. Učí se naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat.

## **Kompetence personální a sociální**

Žáci jsou vedeni k uplatňování základních pravidel společenského chování, zodpovědnému jednání, respektování práv a povinností a přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů. Jsou vedeni k zodpovědnému jednání k sobě i ke druhým.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Český jazyk a literatura</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 96</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- rozlišit věty, slova, slabiky</li><li>- dokázat jednoduchou formou písemně komunikovat</li><li>- zdokonalovat úpravu psaného textu</li><li>- uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka</li><li>- snažit se o správnou výslovnost</li><li>- orientovat se v krátkém textu</li><li>- orientovat se v Pravidlech českého pravopisu, ve slovnících a encyklopediích</li></ul>	<b>1. Český jazyk – jazyková výchova</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- popis jednoduchého textu</li><li>- odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu</li><li>- hlavní principy českého pravopisu</li><li>- rozšiřování slovní zásoby, její styl, terminologie</li><li>- nauka o slově – třídění slov, stavba slova</li><li>- tvarosloví, větná stavba, druhy vět</li><li>- mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves</li><li>- práce s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- přijmout ústní sdělení přiměřené složitosti</li><li>- sestavit odpovědi na otázky ústně a písemně</li><li>- komunikovat v běžných situacích</li><li>- zapamatovat si krátký text</li><li>- vyprávět podle předem dané osnovy</li><li>- umět uvítat, rozloučit se, představit se</li><li>- popsat jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem</li></ul>	<b>2. Komunikační a slohová výchova</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- reprodukování kratších celků, odpovědi na otázky ústně i písemně</li><li>- úprava písemných projevů</li><li>- psaní přání, blahopřání</li><li>- popis předmětů a činností</li><li>- vyprávění vlastních zážitků</li><li>- požádání o informaci, podání informace</li><li>- seznamování a představování</li><li>- mimojazykové prostředky řeči – gesta, mimika</li><li>- zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, představování</li><li>- telefonování</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- číst s porozuměním</li><li>- zvládnout techniku tichého čtení</li><li>- vyprávět jednoduchý příběh podle návodních otázek nebo obrázků</li><li>- dramatizovat jednoduchý příběh</li><li>- umět ústně formulovat dojmy z četby</li><li>- umět si vyhledat literaturu/četbu</li></ul>	<b>3. Literární výchova</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů, veršů – porozumění textu</li><li>- vyprávění příběhu na základě obrázků</li><li>- literatura pro děti, mládež, dospělé, významní spisovatelé</li><li>- práce s textem – časopis, denní tisk,</li></ul>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem	katalog, encyklopedie - texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů) - dramatizace - lidová slovesnost
---	--

## 5.2 Matematika

Počet hodin celkem: 64

### Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Matematika** má žáky vybavit vědomostmi a znalostmi potřebnými v praktickém životě. Rozvíjí matematické dovednosti a geometrickou představivost, kromě funkce všeobecně vzdělávací plní i funkci průpravnou pro odbornou oblast vzdělávání. Kromě vytváření matematických představ, vědomostí, dovedností a návyků je kladen důraz na rozvíjení schopností jejich aplikace v praktických životních situacích.

Vzdělávací oblast Matematika obsahuje stejnojmenný okruh. Vzdělávací obsah vzdělávacího okruhu Matematika je rozdělen do dvou tematických celků.

Zahrnuje tematické celky:

1. Čísla a početní operace
2. Geometrie

V tematickém celku **Čísla a početní operace** si žáci prohlubují aritmetické operace propojené s reálnými situacemi, učí se třídít a seskupovat data podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky – kalkulátory.

V druhém tematickém celku **Geometrie** žáci pojmenovávají a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás.

### Obecné cíle

Matematika rozvíjí vědomosti, dovednosti a schopnosti získané v základním vzdělávání, které je důležité pro osobní rozvoj žáků a poskytuje obsahově širší vzdělání. Vytváří předpoklady pro plnoprávný osobní a občanský život a přípravu na výkon povolání nebo pracovní činnosti. Obsah, formy a metody matematického vzdělávání jsou přizpůsobeny vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Vzdělávání v matematice umožňuje žákům osvojení vědomostí a dovedností potřebných k výkonu konkrétních činností v různých profesních oblastech a rozvíjí logické myšlení, pomáhá analyzovat si problémy a stanovit správné postupy řešení. Vzdělávání je v souladu s individuálními potřebami a psychickými i fyzickými možnostmi žáků. Důraz je kladen především na vypěstování kladného vztahu k práci, na zodpovědné plnění zadaných úkolů a na rozvoj komunikačních dovedností.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Pojetí výuky**

Předmět se vyučuje s dotací 2 hodiny týdně, rozšiřuje žákovy již dříve získané znalosti a dovednosti a seznamuje s některými novými. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují propojení a návaznost tak, aby si žáci co nejlépe osvojili požadované učivo a uměli jej aplikovat do reálného života a odborné praxe.

## **Pomůcky**

Učebnice, kalkulačky, rýsovací potřeby, metry, váhy, pracovní listy, výukové programy, internet, dataprojektor, modely rovinných útvarů a těles.

## **Metody vyučování**

Výuka je vedena formou výkladu, diskuse, při které jsou využívány názorné pomůcky, dále problémovou metodou. Jedná se o předložení problému formou matematické úlohy a postupné seznamování se s jednotlivými fázemi řešení.

Důležitou a motivační metodou je také učení se navzájem, skupinová a individuální práce, práce s textem, práce s počítačem, výukové programy, praktická cvičení s měřicími nástroji, váhami a odměrnými nádobami.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Písemné zkoušení – testy, ústní zkoušení, společné hodnocení a sebehodnocení. Sleduje se průběžně výkon žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenost na vyučování. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách. Hodnocení a klasifikace vychází z osobnostních a odborných znalostí žáka s přihlédnutím k jeho schopnostem učení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v tomto vzdělávacím oboru směřuje k utváření klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání a osvojování si matematických postupů, rozšiřování matematických dovedností a znalostí;

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

- používání přirozených čísel, k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru, vytváření souborů s daným počtem prvků, čtení, zapisování a porovnávání přirozených čísel;
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací;
- používání matematických symbolů;
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti, koncentrace pozornosti, správnosti a účelnosti postupu při řešení úkolů;
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi);
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů;
- zdokonalování grafického projevu a základních dovedností rýsování.

## **Kompetence k učení**

Žáci jsou vedeni, s pomocí učitele, ovládat práci s textem (vybrat důležité informace ze zadání a přehledně si je zapsat, zvládnout samostatné vyhledávání informací jako je zadání úkolů, měřením zjistit požadované veličiny potřebné pro výpočet, volit vztahy (vzorce) nutné pro jejich řešení, ověřit výsledky odhadem a zkouškou, volit různé postupy při řešení reálné situace, aplikovat znalosti v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě. Kompetence umožňují rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů, dále umožňují reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku.

## **Kompetence k řešení problémů**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby rozpoznali jádro problémů, porozuměli zadání úkolů a zvolili správné prostředky a způsoby pro jejich splnění, vyjadřovali se podle svých možností odbornou terminologií, spolupracovali při řešení problémů s ostatními. Stejně tak by se měli pokusit objektivně posoudit a ohodnotit své dosažené výsledky.

## **Kompetence komunikativní**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se přiměřeně vyjadřovali, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v případě nejasností srozumitelně se dotázali, nebáli se vyjadřovat své názory a postoje a ty se snažili vhodnou formou obhájit.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Matematika</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 64</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- číst, zapisovat, porovnávat čísla</li><li>- porozumět zadání matematické úlohy</li><li>- používat početní operace sčítání, odčítání</li><li>- řešit jednoduché slovní úlohy z běžného života</li><li>- používat jednotky délky, hmotnosti, času, objemu a měny</li><li>- provádět měření a vážení v praxi</li><li>- určit čas s přesností na půlhodiny</li><li>- znát a užívat základní pojem: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok</li><li>- umět číst údaje o čase v digitální podobě</li><li>- pracovat s kalkulátorem</li><li>- zvládat manipulaci s bankovkami, mincemi, platebními kartami</li><li>- počítat s bankovkami a mincemi</li></ul>	<b>1. Čísla a početní operace</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- celá čísla – obor přirozených čísel</li><li>- početní operace s nulou</li><li>- kvantitativní vztahy, porovnávání čísel</li><li>- číselné řady</li><li>- rozklad čísla v desítkové soustavě</li><li>- orientace na ploše, v prostoru a v čase</li><li>- úlohy na orientaci na ploše, v čase, v prostoru</li><li>- základní fyzikální veličiny</li><li>- digitální měření času – zápis času</li><li>- peníze (bankovky, mince), platební karta</li><li>- jednoduché slovní úlohy z praktického života</li><li>- práce s kalkulátorem</li><li>- pojem zlomku</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojit si návyky při rýsování</li><li>- rozeznávat geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</li><li>- poznat a určovat v prostoru geometrická tělesa</li><li>- používat pojmy bod, přímka, úsečka a její délka</li><li>- umět pracovat s pravítkem</li><li>- doplňovat údaje v jednoduché tabulce</li></ul>	<b>2. Geometrie</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, úsečka</li><li>- čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh</li><li>- osa souměrnosti</li><li>- rýsování rovinných útvarů</li><li>- základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec, kužel</li><li>- měření pomocí různých měřidel</li><li>- orientace v jednoduché tabulce</li></ul>

## 5.3 Informační a komunikační technologie

Počet hodin celkem: 32

### Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Do této oblasti je možno zařadit také práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem. Žáci si prostřednictvím vzdělávacího okruhu Informační a komunikační technologie osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni práce a práci s výukovými počítačovými programy. Získané dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter nejen ke všem ostatním složkám vzdělávání, ale žáci je mohou využívat i v dalších činnostech osobního života. Využívání ICT ve vzdělávání žáků přizpůsobováno individuálním specifickým potřebám a schopnostem. Navazuje se na podpůrné a kompenzační technologie, které žák využíval v základním vzdělávání.

### Obecné cíle

Vzdělávací oblast **Informační a komunikativní technologie** umožňuje všem žákům dosáhnout základní informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí digitálních technologií a využívat je v praktickém životě. Cílem vzdělávání Informační a komunikační technologie je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Umožňuje jim získat praktické dovednosti v oblasti využití počítačů a jejich sítí k získávání, zpracovávání a prezentaci informací, ke vzájemné komunikaci s okolím a k seberealizaci při zájmových činnostech. Dovednosti získané ve vzdělávacím okruhu **Informační a komunikační technologie** umožňují žákům aplikovat je ve všech vzdělávacích oblastech a oborech a využívat je v praktickém životě. Navazuje na podpůrné a kompenzační technologie využívané v základním vzdělávání. Vzdělávání probíhá dle aktuálních vzdělávacích potřeb žáků.

### Pojetí výuky

Předmět se vyučuje s dotací 1 hodiny týdně, rozšiřuje žákovy již dříve získané znalosti a dovednosti. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují propojení a návaznost tak, aby si žáci prohloubili již dříve získané vědomosti a dovednosti a osvojili si nové. Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Těžiště výuky spočívá

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

v provádění praktických úkolů. Výuka je koncipována tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák.

## **Pomůcky**

Počítače, dataprojektor, fotoaparát, programové vybavení, výukové programy, pracovní listy, internet, externí disky, paměti, flash disky, mp3 přehrávače.

## **Metody vyučování**

Výklad s návazností na znalost žáků, praktické ukázky, samostatné řešení úkolů, práce s počítačem, práce s textem, řízený rozhovor, problémové učení, skupinová/individuální práce. Je-li použita metoda výkladu, je doplněna praktickým procvičením probíraného učiva.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

U žáků bude převažovat hodnocení jejich praktických cvičení a samostatných prací, které budou realizovat na základě učitelem předložených zadání v ústní či písemné formě, písemné zkoušení – testy, sebehodnocení. Ústní zkoušení žáků budou prováděna v průběhu jejich samostatné práce přímo na jejich pracovním místě a budou se týkat především předvedení znalostí používání aplikace. Sleduje se také průběžně výkon žáka, jeho aktivita při vyučování a připravenost na vyučování. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách. Hodnocení a klasifikace vychází z osobnostních a odborných znalostí žáka s přihlédnutím k jeho schopnostem učení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytvoření kladného vztahu k moderním technologiím;
- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem;
- chápání informačních a komunikativních technologií a k získávání nových informací;
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti;

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti;
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky;
- komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky;
- prezentování výsledků své práce prostřednictvím ICT technologií;
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu a o způsobu ochrany před zneužitím.

## **Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci porozuměli základním pojmům z oblasti ICT, uměli využívat naučené metody a techniky práce k optimálnímu rozvrhnutí své práce a daný čas zodpovědně využít, pracovali kvalitně a pečlivě, vážili si práce jiných lidí a zodpovědně využívali výsledky jejich práce, uměli vyhledávat a využívat další zdroje informací, uměli získávané informace zpracovat, třídít, získané informace, znalosti a dovednosti využívali při řešení nejen praktických úloh, ale i běžných životních situací a dále pak ve všech dalších vyučovacích předmětech, sledovali aktuální technický pokrok a přenášeli jeho výsledky do praxe. Měli by umět pořizovat si poznámky; využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

## **Kompetence k řešení problémů**

Žáci jsou vedeni, aby porozuměli zadání úkolu nebo určili jádro problému, získali informace potřebné k řešení problému, navrhli způsoby a prostředky řešení a zdůvodnili je, vyhodnotili a ověřili správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

## **Kompetence komunikativní**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovali ústní a písemnou formou, porozuměli obsahu sdělení a byli schopni na něj adekvátně reagovat, zdokonalovali své komunikační dovednosti, využívat běžné komunikační a informační prostředky – e- mail, internet, sociální sítě, telefon.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Kompetence pracovní**

Žáci si osvojují schopnost vyplňovat dotazníky a životopisy a vyhodnocují informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech prostřednictvím zprostředkovatelských služeb, vyplňováním internetových a textových aplikací, rozvíjejí si schopnost komunikace s potenciálními zaměstnavateli.

## **Průřezová témata**

Začlenění průřezových témat do výuky bude probíhat formou diskusí, besed, projektovým vyučováním, prací na PC.

## **Mediální výchova**

### **Fungování a vliv médií ve společnosti**

Vliv médií na každodenní život; bezpečnost při využívání internetu.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Informační a komunikační technologie</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 32</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- ovládat základní obsluhu počítače</li><li>- zvládat psaní jednoduchých zpráv</li><li>- rozumět základním pojmům informační činnosti</li><li>- zvládat základní způsoby komunikace (e-mail, chat)</li><li>- využívat výukové programy, hry</li><li>- vyhledávat informace na internetu</li><li>- používat jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání na internetu</li><li>- dodržovat zásady bezpečnosti práce s PC</li><li>- zvládat základní funkce mobilního telefonu, digitálních aparátů atp.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- bezpečnostní zásady práce s počítačem</li><li>- základní počítačové vybavení a další programové vybavení</li><li>- základní komponenty počítače</li><li>- spuštění a ukončení činnosti operačního systému</li><li>- ovládací panely a nastavení</li><li>- práce s myší a klávesnicí</li><li>- symboly alternativní komunikace na PC</li><li>- otevírání programů</li><li>- základní pojmy při práci s operačním systémem</li><li>- vytváření, přesun a kopírování souborů a složek</li><li>- odstranění souborů, hledání souborů</li><li>- základní funkce – textového a grafického editoru, tabulkového kalkulátoru</li><li>- práce s výukovými programy</li><li>- práce s e-mailem</li><li>- práce s internetem</li><li>- základy bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky</li><li>- používání mobilního telefonu – přijetí hovoru, zprávy SMS</li></ul>

## 5.4 Občanská výchova

Počet hodin celkem: 64

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a společnost má komplexní charakter. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a dalších témat. Umožňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k rozvíjení dovedností pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje a jejich vzájemné vztahy. Cílem je vybavit žáky potřebnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů v běžném životě s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost. Vzdělávání v této oblasti směřuje k pozitivnímu ovlivňování žáků tak, aby jednali odpovědně nejen ve vztahu k sobě, ale i ve vztahu k druhým a nenechali sebou manipulovat.

Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv.

Při praktických činnostech se žáci snaží získat potřebné zkušenosti a dovednosti ve styku s ostatními lidmi, případně institucemi při řešení různých problémů. Dále sledují změny, ke kterým dochází v přírodě během ročních období, a uvědomují si vztah k přírodě a důležitost ochrany životního prostředí a jednání v duchu udržitelného rozvoje.

Zahrnuje tematické celky:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody

V tematickém celku **Místo, kde žijeme**, se žáci učí, na základě poznávání nejbližšího okolí, chápat organizaci života v rodině, v obci, ve městě. Při vzdělávání je kladen důraz na praktické poznávání místních a regionálních zvyklostí a na přímé utváření zkušeností žáků. Praktické činnosti postupně rozvíjejí jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém celku **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi občana.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

V tematickém celku **Lidé a čas** se žáci učí orientovat se v čase.

V tematickém celku **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy. Uvědomují si rozmanitost živé a neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si představili, že Země a život na ní je jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v souladu a rovnováze. Tuto rovnováhu může člověk snadno narušit a jen velmi obtížně obnovit. Sledováním vlivu lidské činnosti na krajinu se žáci učí hledat možnosti, jak mohou sami přispět k její ochraně. Odhalují souvislosti mezi přírodními podmínkami a životem lidí v nejbližším okolí, v regionu, na území České republiky i ve světě.

## **Obecné cíle**

Základním cílem občanské výchovy je příprava žáka na soukromý i společenský život. Vzdělávací obsah je zaměřen na tvorbu humánních mezilidských vztahů v rodině, na pracovišti i v širším celospolečenském kontextu. Důraz je kladen na sounáležitost, vzájemnou úctu, formování etických principů, odpovědnost a toleranci. Cílem je vybavit žáky potřebnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů v běžném životě, s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost.

## **Pojetí výuky**

Předmět se vyučuje s dotací 2 hodiny týdně. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují pochopení a rozšíření již dříve nabytých vědomostí a znalostí.

## **Pomůcky**

Učebnice, výuková videa, odborná literatura, internet, pracovní listy.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Ústní a písemné zkoušení, prezentace referátů. Průběžné sledování výkonu žáka v hodině a jeho připravenosti na výuku. Hodnocení a klasifikace žáka vychází z jeho osobnostních a odborných znalostí, s přihlédnutím k schopnostem učení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání svého nejbližšího okolí a formování zájmu o dění v místě bydliště a zemi, kde žije;
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů;
- odpovědnému jednání ve vztahu k sobě i druhým osobám, nenechat se manipulovat;
- využívání nových poznatků, získaných vědomostí a zkušeností v denním životě;
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě;
- uvědomění si propojení člověka a přírody a jejich vzájemného ovlivňování;
- ochraně životního prostředí a ekologickému jednání.

### **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky z oblasti Základy společenských věd, které formují jedince po stránce mravní, estetické a citové. Využívají metody čtení s porozuměním textů se společenskou tematikou, získávají a zpracovávají informace z médií, informace jsou schopni využít v praktickém životě.

### **Kompetence k řešení problémů**

Žáci rozpoznávají problematiku společnosti a jejího fungování, orientují se ve svých právech a povinnostech v běžném životě.

### **Kompetence personální a sociální**

Žáci se orientují v základních mravních hodnotách a uplatňují základní pravidla společenského chování. Respektují práva a povinnosti svá i ostatních, přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Kompetence občanské**

Žáci respektují základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití. Jsou schopni zvládnout běžnou komunikaci s úřady. Respektují a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví.

## **Průřezová témata**

Začlenění průřezových témat do výuky bude probíhat formou diskusí, situačních her, besed, projektovým vyučováním, prací na PC, prací s reklamou.

### **Člověk a životní prostředí**

#### **Ekosystémy**

Ochrana přírody; lidské sídlo (město – vesnice, odlišnosti jejich funkce).

#### **Vztah člověka k prostředí**

Vliv prostředí na lidské zdraví; naše obec (přírodní zdroje, jejich původ a způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, řešení odpadového hospodářství, vliv jednání lidí na prostředí.

### **Výchova pro vstup do světa práce - Člověk a svět práce**

#### **Práce a zaměstnanost**

Získávání informací při hledání zaměstnání – práce s informacemi, nácvik konkrétních situací.

Pracovně právní legislativa – zákoník práce, pracovní poměr, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda a její složky, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti hledání zaměstnání, úřady práce, rekvalifikace.

#### **Sebeprezentace**

Písemná i verbální, sestavování žádostí o zaměstnání, životopis, inzerát, odpověď na inzerát, přijímací pohovor – nácvik konkrétních modelových situací.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Občanská výchova</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 64</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- zvládnout orientaci v okolí bydliště i školy</li><li>- znát důležitá místa ve městě, v obci</li><li>- orientovat se v místní dopravě</li><li>- seznámit se s významnými událostmi naší vlasti</li><li>- znát státní symboly a jejich význam</li><li>- jednat ekologicky a chránit životní prostředí</li></ul>	<b>1. Místo, kde žijeme</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- domov, škola, obec, okolní krajina</li><li>- důležitá místa ve městě, v obci</li><li>- jízdní řády-autobus, vlak, dopravní obslužnost</li><li>- naše vlast</li><li>- zeměpisné uspořádání ČR</li><li>- státoprávní uspořádání naší republiky</li><li>- Ústava ČR, prezident, vláda, ministerstva, parlament, samospráva</li><li>- státní symboly</li><li>- ochrana životního prostředí</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- rozlišovat základní a širší rodinné vztahy</li><li>- rozlišovat partnerské a přátelské vztahy</li><li>- osvojit si základní pravidla společenského chování</li><li>- vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</li><li>- rozpoznat nebezpečné situace a jednání ohrožující lidskou důstojnost</li><li>- umět vnímat a tolerovat rozdíly v životě jiných lidí</li><li>- respektovat práva svá i práva druhých</li><li>- rozpoznat protiprávní jednání a umět přiměřeně reagovat</li></ul>	<b>2. Lidé kolem nás</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- rodina a společnost, členové rodiny, práva a povinnosti manželů, zákon o rodině</li><li>- hledání životního partnera</li><li>- konflikty v rodině, řešení konfliktů</li><li>- mezilidské vztahy-kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta</li><li>- vztahy k nemocným, starým a handicapovaným občanům</li><li>- menšiny ve společnosti, multikulturní soužití</li><li>- příjmy a výdaje rodiny, pojištění</li><li>- sociální zabezpečení</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- využívat časové údaje k orientaci během dne</li><li>- orientovat se v základních časových údajích (rok, měsíc, týden, den)</li><li>- znát rozvržení svých denních činností</li><li>- vyprávět o významných událostech vztahujících se k regionu a kraji</li><li>- rozlišit minulost, přítomnost</li></ul>	<b>3. Lidé a čas</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- orientace v základních časových údajích</li><li>- roční období</li><li>- tradiční lidové svátky, státní svátky, významné dny</li><li>- významné události vztahující se k regionu nebo kraji</li><li>- historické objekty v okolí</li></ul>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

a budoucnost	- proměny způsobu života
<ul style="list-style-type: none"><li>- vysvětlit pojmy živá a neživá příroda, poznat vzájemnou propojenost</li><li>- znát význam vody a vzduchu pro život všech živých organismů i člověka</li><li>- vyjmenovat typické zástupce ekosystému žijících v regionu</li><li>- rozlišovat skupiny rostlin a živočichů</li><li>- poznat nejznámější jedovaté a léčivé rostliny</li><li>- znát základy péče o pokojové rostliny a domácí zvířata</li><li>- znát zástupce domácích a volně žijících zvířat</li><li>- uplatňovat zásady ochrany přírody</li></ul>	<b>4. Rozmanitost přírody</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- živá a neživá příroda, lidské výtvoř</li><li>- látky a jejich vlastnosti</li><li>- pohyby Země</li><li>- působení přírodních vlivů</li><li>- půda</li><li>- význam a zásady třídění organismů</li><li>- systém rostlin-význam, ochrana</li><li>- péče o pokojové i venkovní rostliny</li><li>- rostliny v přírodě-byliny, dřeviny, jedovaté rostliny, léčivé rostliny</li><li>- systém živočichů-rozšíření, význam, ochrana, organismy a prostředí, vzájemné vztahy, společenstva</li><li>- ochrana přírody a životního prostředí</li></ul>

## 5.5 Výtvarná výchova

Počet hodin celkem: 64

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Tvořivý přístup v práci s nimi (při tvorbě, vnímání a interpretaci) vychází zejména z porovnávání dosavadních i nově získaných zkušeností žáků. Umožňuje jim uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech. Tyto činnosti dávají možnost rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii. Tvořivé činnosti směřují k výchově citlivého a vnímavého člověka a ovlivňují životní postoje žáků, jejich vztahy k ostatním lidem i prostředí. Důležitým úkolem výtvarné výchovy je rozvíjet také jemnou motoriku.

### Obecné cíle

Vzdělávání v oblasti Umění a kultura je realizováno v předmětech Výtvarná výchova, Hudebně pohybová výchova a Dramatická výchova. Přinášejí umělecké osvojení světa, tzn. osvojování s estetickým účinkem. Žáci si rozšiřují poznání prostřednictvím tvůrčích činností, které vycházejí z jednotlivých druhů umění a zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci, a to jak vlastní produkce, tak produkce ostatních, včetně uměleckých děl. Uplatňováním různých výrazových prostředků podporuje rozvoj specifického cítění, vnímání, myšlení a tvůrčích schopností. V tvořivých činnostech je rozvíjena zejména nonverbální komunikace, a to užíváním základních vyjadřovacích prostředků zvuku, obrazu, gesta, pohybu.

Cílem předmětů z oblasti Umění a kultura je připravit žáky na aktivní tvořivý život se smyslem pro krásno a vnímání kulturních hodnot. Estetická kultivace posiluje kladné stránky žáka, včetně citové. Umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa, prostřednictvím výtvarných a hudebních činností a dobrého využití volného času. Odráží výtvarnou kulturu i jako součást každodenního světa. Aktivita zaměřené na vnímání, tvorbu a interpretaci, rozvíjejí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti.

### Pojetí výuky

Předmět Výtvarná výchova se vyučuje s dotací 2 hodiny týdně, plní funkci psychoterapeutickou, pomáhá žákům k odreagování napětí, k překonání únavy a zlepšení nálady. Výtvarná výchova přispívá k rozvoji motoriky, rozvíjí pohybové dovednosti. Žáci se

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

učí kresbě, malbě, nekonvenčním technikám, výtvarnému umění a postoji k životnímu prostředí a seznamují se s uměleckými díly. Žáci se učí samostatnosti, utváření vlastního názoru pro osobnostní rozvoj. Aktivní i pasivní účastí na kulturních událostech ve městě a regionu jsou žáci vedeni k přirozené úctě ke kulturnímu dědictví a k regionálnímu povědomí. Návštěvami muzeí, galérií, výstav je vytvářen u žáků vztah ke kulturnímu bohatství a odpovědnosti ho chránit.

## **Pomůcky**

Materiály pro výtvarnou činnost (keramická hlína, temperové barvy, pastely, pastelky, přírodniny 0), knihy o výtvarném umění, CD, DVD, odborné časopisy a literatura.

## **Metody vyučování**

V práci se žáky uplatňuje učitel individuální a skupinový přístup s přihlédnutím k jejich možnostem a schopnostem. Užívané metody jsou názorně demonstrační, praktické, výklad, diskuse, řízený rozhovor, praktické ukázky, modelové situační hry, problémové učení, skupinová/individuální práce, práce s počítačem, besedy, exkurze.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k zvláštnostem žáka dle jednotlivých druhů postižení. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává vyučující zejména:

- soustavným pozorováním žáků
- sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování (aktivita, samostatnost, tvořivost, přednes a originalita v hodinách)
- různými druhy samostatných prací, estetického vyjadřování

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa;
- prožitkům pozitivně ovlivňujícím osobnost člověka;
- dovednostem ve výtvarném vyjadřování;
- rozšiřování povědomí o kulturním dědictví i současném dění v kultuře;
- seznámení se základními výtvarnými technikami;
- vysvětlení potřeby respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví;
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností;
- seznámení se s kulturami jiných národů a etnik, jejich akceptování;
- rozvíjení obrazotvornosti (představivosti a fantazie), tvořivosti, podporuje a uplatňuje intuici.

### **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky obsažené ve vzdělávacím programu, využívají vhodně naučené metody a techniky učení, uplatňují znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností, učí se reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku, dokázat vyhledávat informace o hudbě a umění a využívat je v praktickém životě.

### **Kompetence komunikativní**

Žáci si rozvíjejí své komunikační dovednosti, jsou vedeni se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou, naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat, vyjadřovat své názory a postoje a vhodnou formou se snažit obhájit svůj názor, využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky, využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi.

### **Kompetence občanské**

Žáci se prostřednictvím Výtvarné výchovy seznamují s tradicemi, předávanými v rámci obyčejů a zvyků, lidovou tvorbou (folklórem), zachováním lidové činnosti na určitém území,

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

jsou vedeni kladně působit na životní prostředí (použití přírodních materiálů při práci), uplatňovat zdravý životní styl - zvýšení vlastní spokojenosti - využívat volný čas s uměním, učit se dívat kolem sebe a všimát si věcí, kterým by jinak nevěnovali pozornost.

## Kompetence pracovní

Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti, stanovených povinností, spolupráci, respektování práce své i druhých, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce.

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova 1. ročník Počet hodin celkem: 64	
Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- využívat vědomě všech smyslů</li><li>- uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</li><li>- rozlišovat, třídit, porovnávat a pojmenovat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary, linie</li><li>- uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech</li><li>- uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci svého tvůrčího záměru</li><li>- při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- rozvíjení jemné motoriky, grafomotoriky</li><li>- seznamování s technikou a materiály,</li><li>- zvyšování výtvarné jistoty</li><li>- malby a kresby</li><li>- inspirace příběhem</li><li>- kombinování různých výtvarných technik</li><li>- kombinování různých a neobvyklých materiálů</li><li>- péče o pomůcky</li><li>- výtvarné umění a životní prostředí</li><li>- návštěvy výstav a galerií</li></ul>

## 5.6 Hudebně pohybová výchova

Počet hodin celkem: 32

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudebně pohybová výchova poskytuje žákům možnost uspokojovat přirozenou potřebu setkávat se s hudbou. Hudebně pohybová výchova rozvíjí jejich tvůrčí schopnosti, přispívá ke kultivaci osobnosti žáka, naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Podporuje u žáků rozvoj individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, instrumentálních, poslechových a pohybových.

Cílem hudebně pohybové výchovy je převést žáka z etapy spontánních vztahů k hudbě do etapy uvědomělého vstupu do světa hudby, rozvíjet hudebnost a pohybovou kulturu žáků.

Hudebně pohybové výchova rozvíjí u žáků kladný vztah k hudbě a k pohybu. Rozvíjí u žáků jejich tvůrčí schopnosti, naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a má také relaxační a psychoterapeutický význam. Hudební prožitky pomáhají žákům k překonávání únavy, zlepšování nálady, podílejí se na koncentraci pozornosti a při individuálních i skupinových vystoupeních odstraňují trému a posilují sebedůvěru žáků. To vše pozitivně ovlivňuje odbourávání napětí či stresu.

Zahrnuje tematické celky:

1. Vokální a instrumentální činnost
2. Hudebně poslechová činnost
3. Hudebně pohybová činnost

### Obecné cíle

Vzdělávání v oblasti **Umění a kultura** je realizováno v předmětech Výtvarná výchova, **Hudebně pohybová výchova** a Dramatická výchova. Přinášejí umělecké osvojení světa, tzn. osvojování s estetickým účinkem. Žáci si rozšiřují poznání prostřednictvím tvůrčích činností, které vycházejí z jednotlivých druhů umění a zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci, a to jak vlastní produkce, tak produkce ostatních, včetně uměleckých děl. Uplatňováním různých výrazových prostředků podporuje rozvoj specifického citění, vnímání, myšlení a tvůrčích schopností. V tvořivých činnostech je rozvíjena zejména nonverbální komunikace, a to užíváním základních vyjadřovacích prostředků zvuku, obrazu, gesta, pohybu.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

Cílem předmětů z oblasti **Umění a kultura** je připravit žáky na aktivní tvořivý život se smyslem pro krásno a vnímání kulturních hodnot. Estetická kultivace posiluje kladné stránky žáka, včetně citové. Umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa, prostřednictvím výtvarných a hudebních činností a dobrého využití volného času. Odráží výtvarnou kulturu i jako součást každodenního světa. Aktivity zaměřené na vnímání, tvorbu a interpretaci, rozvíjejí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti.

## **Pojetí výuky**

Předmět je vyučován s dotací 1 hodiny týdně. Prostřednictvím hudební části, je rozvíjena hudebnost žáků, je rozšiřováno poznávání a chápání hudebního bohatství národa, kultivováno estetické cítění a prožívání žáků. Úkolem je u žáků vytvářet kladný vztah k hudbě. Naučit žáky hudbě pozorně naslouchat, zpívat písně a vyjadřovat hudbu pohybem. Obsah hudební činnosti vede žáky prostřednictvím vokálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění, k aktivnímu vnímání hudby, zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Žáci se učí samostatnosti, utváření vlastního názoru pro osobnostní rozvoj.

## **Pomůcky**

Zpěvníky, nástroje Orffova instrumentáře, zobcové flétny, klávesy, kytara, obrazový materiál, CD přehrávač, DVD rekordér, PC, televize.

## **Metody vyučování**

V práci se žáky uplatňuje učitel individuální a skupinový přístup s přihlédnutím k jejich možnostem a schopnostem. Užívané metody jsou názorně demonstrační, praktické, výklad, diskuse, řízený rozhovor, praktické ukázky, modelové situační hry, problémové učení, skupinová/individuální práce, práce s počítačem, besedy, exkurze.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k zvláštnostem žáka dle jednotlivých druhů postižení. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává vyučující zejména:

- soustavným pozorováním žáků

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

- sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování (aktivita, samostatnost, tvořivost, přednes a originalita v hodinách)
- různými druhy samostatných prací, estetického vyjadřování

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa;
- prožitkům pozitivně ovlivňujícím osobnost člověka;
- rozšiřování povědomí o kulturním dědictví i současném dění v kultuře;
- vysvětlení potřeby respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví;
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností;
- rozvíjení dovedností pohybových, reprodukčních a poslechových;
- seznámení se s kulturami jiných národů a etnik, jejich akceptování;
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického citění;
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a srozumitelnému vyjadřování;
- 

### **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky obsažené ve vzdělávacím programu, využívají vhodně naučené metody a techniky učení, uplatňují znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností, učí se reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku, dokázat vyhledávat informace o hudbě a umění a využívat je v praktickém životě.

### **Kompetence komunikativní**

Žáci si rozvíjejí své komunikační dovednosti, jsou vedeni se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústně, písemnou nebo jinou alternativní formou, naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat, vyjadřovat své názory a postoje

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

a vhodnou formou se snažit obhájit svůj názor, využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky, využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi.

## **Kompetence občanské**

Žáci se prostřednictvím Hudební výchovy seznamují s tradicemi, předávanými v rámci obyčejů a zvyků, lidovou tvorbou (folklórem), zachováním lidové činnosti na určitém území, jsou vedeni kladně působit na životní prostředí (použití přírodních materiálů při práci), uplatňovat zdravý životní styl - zvýšení vlastní spokojenosti - využívat volný čas s uměním, učit se dívat kolem sebe a všímat si věcí, kterým by jinak nevěnovali pozornost.

## **Kompetence pracovní**

Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti, stanovených povinností, spolupráci, respektování práce své i druhých, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Hudebně pohybová výchova</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 32</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti</li><li>- interpretovat vybrané lidové a umělé písně</li><li>- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehmubní zvuky</li><li>- improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem</li></ul>	<b>1. Vokální a instrumentální činnost</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení, rytmická hra na tělo, rytmická průprava - rytmizace a melodizace</li><li>- zpěv lidových a umělých písní, zpěv mluvený a zpěvní</li><li>- tóny, zvuky, rytmizace říkadel, rozlišování zvuků základních hudebních nástrojů, hudební hry (ozvěny), hra na nástroje Orffova instrumentáře</li><li>- hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- rozpoznat vybrané hudební nástroje</li><li>- soustředit se na poslech skladeb různých žánrů</li><li>- rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby</li></ul>	<b>2. Hudebně poslechová činnost</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- hudební nástroje a uskupení, poznávání pomocí pexesa, poslech na CD, analýza sólových hudebních nástrojů z proudu znějící hudby</li><li>- slavné melodie a skladby vybrané podle složení žáků</li><li>- hudební styly a žánry, populární hudba a pochodová, ukolébavky, disco, country, muzikál, CD, DVD</li><li>- rozpoznávání výšky, síly, délky tónu, tempa a rytmu skladby</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem</li><li>- reagovat na reprodukci relaxační hudby</li><li>- zvládnout jednoduché taneční kroky</li><li>- spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru</li></ul>	<b>3. Hudebně pohybová činnost</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- správné držení a ovládání těla- hudebně pohybové hry, propojení vlastního pohybu s hudbou, pohybová improvizace</li><li>- hudebně relaxační techniky a muzikoterapie</li><li>- tance různých žánrů - taneční kroky k hudbě stylu disco, country, taneční</li></ul>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

	<p>kroky polky, valčíku</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- orientace v prostoru, tanec sólový, párový, skupinový, správné držení a ovládání těla</li></ul>
--	---

## 5.7 Dramatická výchova

Počet hodin celkem: 64

### Charakteristika vyučovacího předmětu

V dramatické výchově se žáci prostřednictvím aktivních činností dokážou vcítit do různých životních rolí, mohou je předem prozkoumat a připravit se na ně. Vyzkouší si různé typy řešení a vyberou z nich to nejlepší. Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj každého jednotlivce. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, podporuje a uplatňuje intuici, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí.

### Obecné cíle

Vzdělávání v oblasti **Umění a kultura** je realizováno v předmětech Výtvarná výchova, Hudebně pohybová výchova a **Dramatická výchova**. Přinášejí umělecké osvojení světa, tzn. osvojování s estetickým účinkem. Žáci si rozšiřují poznání prostřednictvím tvůrčích činností, které vycházejí z jednotlivých druhů umění a zaměřují se na tvorbu, vnímání a interpretaci, a to jak vlastní produkce, tak produkce ostatních, včetně uměleckých děl. Uplatňováním různých výrazových prostředků podporuje rozvoj specifického cítění, vnímání, myšlení a tvůrčích schopností. V tvořivých činnostech je rozvíjena zejména nonverbální komunikace, a to užíváním základních vyjadřovacích prostředků zvuku, obrazu, gesta, pohybu.

Cílem předmětů z oblasti **Umění a kultura** je připravit žáky na aktivní tvořivý život se smyslem pro krásno a vnímání kulturních hodnot. Estetická kultivace posiluje kladné stránky žáka, včetně citové. Umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa, prostřednictvím výtvarných a hudebních činností a dobrého využití volného času. Odráží výtvarnou kulturu i jako součást každodenního světa. Aktivity zaměřené na vnímání, tvorbu a interpretaci, rozvíjejí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti.

### Pojetí výuky

Předmět Dramatická výchova se vyučuje s dotací 2 hodiny týdně, plní funkci psychoterapeutickou, pomáhá žákům k odreagování napětí, k překonání únavy a zlepšení nálady. Žáci se učí samostatnosti, utváření vlastního názoru pro osobnostní rozvoj. Aktivní i pasivní účastí na kulturních událostech ve městě a regionu jsou žáci vedeni k přirozené úctě ke kulturnímu dědictví a k regionálnímu povědomí. Návštěvami divadelních představení

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

a výstav je vytvářen u žáků vztah ke kulturnímu bohatství a odpovědnosti ho chránit. Ve výuce jsou uplatňovány metody her, cvičení, diskuse, vyprávění a tvůrčí psaní. Žáci jsou vedeni k praktické zkušenosti s dramatickou tvorbou a základní znalosti o ní a vede je k vnímání dramatického umění jako specifického druhu uměleckého uchopení skutečnosti.

## **Pomůcky**

CD přehrávač, CD, DVD, rytmické (orffovské) nástroje, látky, kostýmní doplňky, materiál pro výtvarnou činnost.

## **Metody vyučování**

V práci se žáky uplatňuje učitel individuální a skupinový přístup s přihlédnutím k jejich možnostem a schopnostem. Užívané metody jsou názorně demonstrační, praktické, výklad, diskuse, řízený rozhovor, praktické ukázky, modelové situační hry, problémové učení, skupinová/individuální práce, práce s počítačem, besedy, exkurze, návštěvy divadel a výstav.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k zvláštnostem žáka dle jednotlivých druhů postižení. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává vyučující zejména:

- soustavným pozorováním žáků
- sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování (aktivita, samostatnost, tvořivost, přednes a originalita v hodinách)
- různými druhy samostatných prací, estetického vyjadřování
- důraz je kladen na porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- jinému než pouze racionálnímu poznávání světa;
- prožitkům pozitivně ovlivňujícím osobnost člověka;
- rozšiřování povědomí o kulturním dědictví i současném dění v kultuře;
- vysvětlení potřeby respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví;
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností;
- seznámení se s kulturami jiných národů a etnik, jejich akceptování;
- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického citění;
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a srozumitelnému vyjadřování;
- rozvíjení obrazotvornosti (představivosti a fantazie), tvořivosti, podporuje a uplatňuje intuici;
- výměně rolí s postojí a city dané role a poté k jejich pojmenování.

### **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky obsažené ve vzdělávacím programu, využívají vhodně naučené metody a techniky učení, uplatňují znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností, učí se reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku, dokázat vyhledávat informace o hudbě a umění a využívat je v praktickém životě.

### **Kompetence komunikativní**

Žáci si rozvíjejí své komunikační dovednosti, jsou vedeni se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou, naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat, vyjadřovat své názory a postoje a vhodnou formou se snažit obhájit svůj názor, využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky, využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## Kompetence občanské

Žáci se prostřednictvím Výtvarné výchovy seznamují s tradicemi, předávanými v rámci obyčejů a zvyků, lidovou tvorbou (folklórem), zachováním lidové činnosti na určitém území, jsou vedeni kladně působit na životní prostředí (použití přírodních materiálů při práci), uplatňovat zdravý životní styl - zvýšení vlastní spokojenosti - využívat volný čas s uměním, učit se dívat kolem sebe a všimnout si věcí, kterým by jinak nevěnovali pozornost.

## Kompetence pracovní

Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti, stanovených povinností, spolupráci, respektování práce své i druhých, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce.

## Průřezová témata

Jsou realizována v rámci vyučovacích hodin, jsou přizpůsobena aktuálním potřebám a schopnostem žáků. Jejich uskutečňování je prováděno vhodnou praktickou formou pomocí tematicky zaměřených her, praktických cvičení a modelových situací.

## Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a koncentrace;
- Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému a k druhým lidem; dovednosti zvládat stresové situace (uvolnění – relaxace).

## Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině (ve škole, v zaměstnání, poznávání dalších lidí), nácvik schopností rozeznat nebezpečí a rizikové situace;
- Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc;
- Komunikace – verbální i nonverbální komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přání, přesvědčování).

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Dramatická výchova</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 64</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- dodržovat základy hlasové hygieny a správného držení těla</li><li>- uplatňovat kultivovaný mluvený a vhodný pohybový projev</li><li>- propojovat pohybové dovednosti s verbálním a neverbálním vyjadřováním rozlišovat herní a reálnou situace</li><li>- ovládnout základní mluvní dovednosti a obohacovat slovní zásobu</li><li>- rozvíjet smyslové vnímání, paměť a pozornost</li><li>- zapojovat se do her, přijímat pravidla hry</li><li>- přirozeně jednat v jednoduchých rolích</li><li>- spolupracovat ve skupině na tvorbě jevištní situace, navázat kontakt s druhými</li><li>- rozvíjet schopnost vcítit se do role</li><li>- poznat základní divadelní druhy</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- psychosomatické dovednosti</li><li>- práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace</li><li>- dramatika a slovesnost, dramatická situace, zařazení situací v časovém sledu</li><li>- herní dovednosti, vstup do role, typová postava</li><li>- činoherní i loutkářské prostředky</li><li>- sociálně komunikativní dovednosti v herních situacích, prezentace, reflexe, hodnocení, přednes, pohyb</li><li>- základní dramatické žánry a divadelní druhy</li><li>- současná dramatická umění a média, multimediální tvorba</li></ul>

## 5.8 Výchova ke zdraví

Počet hodin celkem: 32

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vzdělávací okruh **Výchova ke zdraví** se obsahově řadí do vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**, jejíž obsah se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Seznamuje žáky s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích. Žáci si osvojují dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Vzdělávací okruh **Výchova ke zdraví** poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví a osobní bezpečnosti. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Respektuje celistvost osobnosti, její biologické a fyziologické potřeby. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci. Získají základní informace o zdraví, nemocech a zdravotní prevenci.

Zahrnuje tematické celky:

1. Zdraví a jeho ochrana
2. Vztahy mezi lidmi
3. Zdravý způsob života
4. Podpora zdraví
5. Rizika ohrožující zdraví

### **Obecné cíle**

Ve vyučovacím předmětu **Výchova ke zdraví** se žáci učí chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody a seznamují se se základními poznatky, které by měli využívat v každodenním životě. Rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci žáků. Žáci si osvojují a upevňují postoje ke zdravému způsobu života.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Pojetí výuky**

Předmět se vyučuje s dotací 1 hodiny týdně, rozšiřuje žákovy již dříve získané znalosti a dovednosti v rámci mezipředmětových vztahů. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují propojení a návaznost tak, aby žáci měli pozitivní vztah k péči o zdraví své i druhých a byli schopni aplikovat své poznatky v praktickém životě.

## **Pomůcky**

Odborná literatura - Anatomický atlas lidského těla, učebnice Zdravovědy, obrazový materiál, modely lidského těla, zdravotnický materiál k poskytnutí první zdravotní pomoci, webové stránky, DVD, VHS.

## **Metody vyučování**

Výklad, diskuse, řízený rozhovor, praktické ukázky, modelové situační hry, problémové učení, skupinová/individuální práce, brainstorming, brainwriting, práce s textem, práce s počítačem.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Ústní/písemné zkoušení, dílčí klasifikace – testy, společné hodnocení/ sebehodnocení. Sleduje se průběžně výkon žáka, jeho aktivita při vyučování a připravenost na vyučování. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách. Hodnocení a klasifikace vychází z osobnostních a odborných znalostí žáka s přihlédnutím k jeho schopnostem učení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví;

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení;
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet;
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a tělesnou aktivitou;
- dodržování správných stravovacích návyků a uplatňování zásad správné výživy v rámci svých možností;
- uvědomění si zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, provozováním hazardních her a jejich vlivu na všechny složky zdraví člověka;
- získávání informací o centrech odborné pomoci;
- získávání komunikačních dovedností, nácviku asertivních komunikačních technik jako prevence násilí a zneužívání;
- vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních.

## **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky z oblasti Člověk a zdraví, základní pojmy a dovednosti z problematiky první pomoci, péče o nemocné, využívají metody čtení s porozuměním textů se zdravotní problematikou, získávají a zpracovávají informace z nejrůznějších médií, informace jsou schopni využívat v praktickém životě.

## **Kompetence k řešení problémů**

Žáci řeší úlohy se zdravotní tematikou včetně konkrétních modelových situací při poskytování první pomoci. Jsou schopni porozumět problému v oblasti péče o své zdraví a zdraví druhých osob, řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem nebo za pomoci druhých, dokážou přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby.

## **Kompetence komunikativní**

Žáci formulují své myšlenky na zadaná témata, vysvětlují a obhajují postupy při poskytování první pomoci před spolužáky, reagují na jejich dotazy. To vede k rozvíjení schopnosti srozumitelně se vyjadřovat ústní, písemnou i jinou formou, mít vlastní názor, umět naslouchat druhým.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Kompetence personální a sociální

Žáci pracují v týmu při realizaci společných činností, jsou vedeni k zodpovědnému vztahu ke svému zdraví a zdraví druhých osob, k péči o svůj fyzický a duševní rozvoj, jsou vedeni umět vysvětlit nebezpečí možného psychického, fyzického zneužití vlastní osoby a být si vědomi důsledků. Dokážou se přiměřeně chovat v krizových situacích ohrožujících život.

## Kompetence pracovní

Žáci získávají dovednosti, návyky a postupy v oblasti poskytování 1. pomoci a péče o zdraví, učí se řídit zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieně práce, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb.

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví 1. ročník Počet hodin celkem: 32	
Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- chránit své zdraví, uplatňovat základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky</li><li>- dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých</li><li>- objasnit vliv životního prostředí na zdraví lidí</li><li>- znát negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi</li><li>- předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</li></ul>	<b>1. Zdraví a jeho ochrana</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- činitele ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity, rizika ohrožující zdraví</li><li>- zásady bezpečného chování a ochrany zdraví – v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech</li><li>- ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, úrazy</li><li>- prevence rizikového sexuálního chování</li><li>- modelové situace a praktické ukázky</li><li>- odmítání návykových látek</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- uplatňovat osvojené dovednosti</li><li>- komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání</li><li>- chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad</li></ul>	<b>2. Vztahy mezi lidmi</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi, formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí</li><li>- vztahy a pravidla v soužití mezi lidmi</li></ul>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

a pravidel chování v rodině	<ul style="list-style-type: none"><li>- vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství</li><li>- mezilidské vztahy a komunikace,</li><li>- respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- využívat osvojené relaxační a kompenzační</li><li>- techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu</li><li>- dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možností uplatňovat zásady správné výživy</li></ul>	<b>3. Zdravý způsob života</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- režim dne, sociální dovednosti pro zvládnutí únavy a stresu</li><li>- relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu</li><li>- zásady správného stravování, výživa,</li><li>- specifické druhy výživy, poruchy přijímání potravy</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- správně pojmenovat základní části lidského těla</li><li>- specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností</li><li>- vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně</li><li>- ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc</li></ul>	<b>4. Podpora zdraví</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní anatomie lidského těla</li><li>- jednotlivé orgánové soustavy, základní funkce orgánů v těle</li><li>- preventivní a lékařská péče</li><li>- modelové situace – návštěva lékaře – komunikace v ordinaci, lékárně, nemocnici</li><li>- základy první pomoci, základní ošetření</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- řídit se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí</li><li>- použít důležitá telefonní čísla</li><li>- uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci</li></ul>	<b>5. Rizika ohrožující zdraví</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- nemoci a jejich příznaky – osvojení podávání léků, zneužívání léků, prevence onemocnění, prevence HIV/AIDS</li><li>- mimořádné události – živelní pohromy, krizové situace, evakuace osob, chování v úrazu</li><li>- krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému</li><li>- bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti</li></ul>

## 5.9 Tělesná výchova

Počet hodin celkem: 64

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací okruh **Tělesná výchova** se obsahově řadí do vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**, jejíž obsah se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Seznamuje žáky s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích. Žáci si osvojují dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Vzdělávací okruh **Tělesná výchova** umožňuje žákům aktivně poznávat, využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem, pohybovými možnostmi a případným postižením je vedeme od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybového nadání, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení preventivně zařazujeme v hodinách tělesné výchovy všech žáků. Prvky **Zdravotní tělesné výchovy** jsou preventivně využívány i v povinné tělesné výchově. Využíváme činnosti a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do zdravotní tělesné výchovy provádíme na doporučení lékaře. Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah vždy přizpůsobujeme míře a druhu zdravotního oslabení tak, aby měl ozdravný účinek. Cílem je zmírnění, případně odstranění, zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu. Tělesná výchova vede žáky k pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů, odpovědného jednání a jednání podle zásad fair play.

Zahrnuje tematické celky:

1. Činnosti ovlivňující zdraví
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
3. Činnosti podporující pohybové učení
4. Činnosti podporující korekce zdravotního oslabení
5. Speciální cvičení
6. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Obecné cíle**

Tělesná a zdravotní tělesná výchova umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybové omezení. Cílem tělesné a zdravotní tělesné výchovy je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení, vyrovnávání pohybového deficitu a celkové zlepšení zdravotního stavu žáků. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností a ke kompenzování negativních vlivů způsobu současného života.

## **Pojetí výuky**

Předmět se vyučuje s dotací 2 hodiny týdně. Rozšiřuje žakovy získané dovednosti a znalosti získané v předchozí školní docházce. Jsou využívány výukové metody tak, aby žáci dle svých schopností využívali vlastní pohybové možnosti, od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

## **Pomůcky**

Nejrůznější sportovní vybavení, nářadí a náčiní, které má škola k dispozici, odborná literatura, pravidla sportů a her. Jedná se o hřiště, běžeckou dráhu, minitělocvičnu, lyže běžecké a sjezdové, snowboardy, brusle, jízdní kola, ochranné pomůcky- přilby, rukavice, chrániče páteře na snowboard, chrániče kolen a loktů na kolečkové brusle, pálky na stolní tenis, rakety na tenis, míče a míčky dle druhů sportů a her, lana šplhací a přetahovací, gymnastické nářadí, žíněnky, posilovací stroje, ortopedy, instruktážní DVD a VHS.

## **Metody vyučování**

Výklad, diskuse, řízený rozhovor, praktické ukázky - cvičení, modelové situační hry, skupinová a individuální práce.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Kontrolní měření výkonnosti, pravidelné a plnohodnotné zapojení do procesu tělesné a zdravotní tělesné výchovy v rámci individuálních možností, dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví;
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení;
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet;
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a tělesnou aktivitou;
- dodržování správných stravovacích návyků a uplatňování zásad správné výživy v rámci svých možností;
- uvědomění si zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, provozováním hazardních her a jejich vlivu na všechny složky zdraví člověka;
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností;
- upevnění pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám;
- získávání informací o centrech odborné pomoci;
- získávání komunikačních dovedností, nácviku asertivních komunikačních technik jako prevence násilí a zneužívání;
- vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních.

### **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky z oblasti činnosti ovlivňujících zdraví, podporujících pohybové učení, korekci zdravotních oslabení a dovedností, rozvíjejí se v činnostech ovlivňujících úroveň pohybových dovedností, speciálních cvičeníh a všeobecně rozvíjejících pohybových činnostech.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Kompetence k řešení problémů**

Žáci přemýšlí o problému při ovládní různých cviků a o jejich přínosu pro zvyšování úrovně vlastních pohybových dovedností a schopností, případně o kompenzaci vlastního pohybového omezení.

## **Kompetence personální a sociální**

Žáci při pohybových aktivitách jsou vedeni jednat zodpovědně vůči sobě i druhým, navzájem mezi sebou spolupracují, respektují práva a povinnosti svá i ostatních.

## **Kompetence občanské**

Žáci jsou vedeni respektovat základní práva a povinnosti, řídit se sportovními pravidly, umět rozpoznat nevhodné a rizikové chování a uvědomovat si jeho možné důsledky.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Tělesná výchova</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 64</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</li><li>- zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla</li><li>- zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností</li><li>- dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách</li><li>- využívat základní kompenzační techniky a uplatňovat osvojené způsoby relaxace</li></ul>	<b>1. Činnosti ovlivňující zdraví</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délka a intenzita pohybu, pohybové činnosti a hry, rekreační sport</li><li>- příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení</li><li>- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení</li><li>- rozvoj koordinačních schopností</li><li>- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady</li><li>- aplikovat osvojované pohybové dovednosti ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech</li><li>- ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</li><li>- dodržovat pravidla her a soutěží</li><li>- uplatňovat zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu</li></ul>	<b>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- pohybové hry – s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry, modifikace osvojených pohybových her</li><li>- základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na náradí</li><li>- rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky</li><li>- průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky</li><li>- základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skok do dálky, do výšky, hod kriketovým míčkem</li><li>- základy sportovních her – průpravné hry, základní manipulace s herním náčiním,</li></ul>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

	<p>hry se zjednodušenými nebo upravenými pravidly, základní herní činnosti jednotlivce</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- turistika a pobyt v přírodě – chůze a pohyb v terénu, pohybové činnosti v přírodě, ochrana přírody</li><li>- netradiční pohybové činnosti</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</li><li>- rozlišit nespportovní chování</li><li>- znát základní zásady poskytování první pomoci</li></ul>	<p><b>3. Činnosti podporující pohybové učení</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní organizační činnosti v TV</li><li>- komunikace v TV – smluvené povely a signály, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností</li><li>- zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly</li><li>- první pomoc při sportovních úrazech</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- uplatňovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech</li><li>- dodržovat správné cvičební polohy</li></ul>	<p><b>4. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení</li><li>- dechová cvičení</li><li>- správné držení těla</li><li>- kontraindikace zdravotních oslabení</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</li><li>- osvojit si základní techniku speciálních cvičení</li><li>- zařazovat kompenzační cvičení do svého pohybového režimu</li></ul>	<p><b>5. Speciální cvičení</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- oslabení podpůrně pohybového systému</li><li>- oslabení vnitřních orgánů</li><li>- oslabení oběhového a dýchacího systému</li><li>- oslabení endokrinního systému, obezita</li><li>- oslabení vnitřních orgánů</li><li>- oslabení smyslových a nervových funkcí</li><li>- oslabení zraku</li><li>- oslabení sluchu</li><li>- neuropsychická onemocnění</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- vyhýbat se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního stavu</li></ul>	<p><b>6. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</li></ul>

## 5.10 Rodinná výchova

Počet hodin celkem: 96

### Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací okruh **Rodinná výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Odborné činnosti**, která je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté. Vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností. Cílem odborného vzdělávání je připravit žáka na smysluplný osobní, občanský i pracovní život.

V Rodinné výchově připravujeme žáky pro samostatný život v rodině, případně v chráněném bydlení. Získané dovednosti a vědomosti by měly přispět k soběstačnosti žáků, v každodenním životě, ke snížení jejich závislosti na pomoci ostatních lidí a jejich integraci do společnosti. Rodinnou výchovu jsme pojali jako praktickou aplikaci poznatků, které žáci získávají i v jiných předmětech. Integrované pojetí vzdělávacího oboru vytváří prostor pro široké formativní působení na žáky, a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Komplexní charakter vzdělávacího okruhu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je vzdělávacím obsahem podle vyspělosti, schopností a zájmu žáků. Rodinná výchova sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život. Její pojetí předpokládá využití netradičních způsobů výuky. Vedle teoretických poznatků se více zaměřujeme na osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, činnostech v rodině a mimo školu. Uplatňujeme metody nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností a dosud získaných poznatků a dovedností.

Zahrnuje tematické celky:

1. Rodina, rodinné soužití
2. Rodičovství
3. Domácnost

### Obecné cíle

Předmět rodinná výchova chce u žáků podněcovat tvořivé myšlení a pokud možno samostatné řešení každodenních problémů, rozvíjet vnímavost, empatii, dobrý vztah k ostatním lidem, k prostředí i k přírodě, formovat odpovědný postoj k plnění svých povinností, respektování

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

daných pravidel, vytvářet spolupráci a připravovat pro seberealizaci. Cílem vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní život

## **Pojetí výuky**

Předmět se vyučuje s dotací 3 hodiny týdně. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují pochopení probírané látky a promítnutí zpracovaných témat do praktického života.

## **Pomůcky**

Učebnice, instruktážní a výukové video, DVD, výukové programy, odborná literatura, encyklopedie, internet, pracovní listy, obrazový materiál.

## **Metody vyučování**

Výklad, diskuse, řízený rozhovor, praktické ukázky - cvičení, modelové situační hry, problémové učení, skupinová/individuální práce, brainstorming, brainwriting, práce s textem, práce s počítačem.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Ústní/písemné zkoušení, dílčí klasifikace – testy, společné hodnocení/ sebehodnocení. Sleduje se průběžně výkon žáka, jeho aktivita při vyučování a připravenost na vyučování. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách. Hodnocení a klasifikace vychází z osobnostních a odborných znalostí žáka, s přihlédnutím k jeho schopnostem učení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozšíření a prohloubení poznatků o rodině, učení se správnému řešení vztahů a možných vzniklých situací v rodině i mezi partnery na modelových situacích;
- orientování se v různých životních situacích a adaptabilitě na nové podmínky;
- uplatňování dobrých mezilidských vztahů, zodpovědnému chování v krizových situacích podle svých možností;
- otevřenému vyjadřování vhodnými komunikačními prostředky;
- rozpoznání základních situací ohrožujících zdraví vlastní i druhých a osvojování si dovedností jim předcházet;
- plnění vlastních povinností a závazků, utváření odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly slušného chování;
- přípravě řešení problémů souvisejících s vedením vlastní domácnosti; rozvoji základních manuálních a pracovních dovedností a pozitivnímu vztahu k práci;
- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

### **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky z oblasti rodinného soužití, sexuální výchovy, péče o dítě a také péče o domácnost. Své znalosti by měli uplatňovat k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností. Na základě toho by měli umět reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku. Dokážou vyhledávat potřebné informace a využívat je v praktickém životě.

### **Kompetence k řešení problémů**

Žáci se učí rozpoznat problémy týkající se např. rodinného soužití a hledat způsob jejich řešení. Na základě modelových situací řeší běžné životní problémy a překážky vztahující se k mezilidským vztahům, překonávají je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby. V případech ohrožení vlastní nebo jiné osoby dokážou přivolat pomoc.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Kompetence komunikativní**

Žáci s pomocí učitele rozvíjejí své komunikační dovednosti, v rámci svých možností se dokážou srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou. Učí se naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat.

## **Kompetence personální a sociální**

Žáci jsou vedeni k uplatňování základních pravidel společenského chování, zodpovědnému jednání, respektování práv a povinností a přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů. Dále jsou vedeni k zodpovědnému jednání vůči sobě i ostatním a k přiměřenému chování v krizových situacích.

## **Kompetence pracovní**

Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti, plní stanovené povinnosti, jsou schopni spolupráce, řídí se zásadami bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci.

## **Průřezová témata**

Způsob realizace: debaťní kroužky, dialogy, situační hry, projekty, skupinová práce, praktická cvičení, myšlenkové mapy, pracovní listy

## **Osobnostní a sociální výchova**

### **Osobnostní rozvoj**

- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně;
- Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času (harmonogram dne);

### **Sociální rozvoj**

- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se);
- Komunikace – řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, sebe prezentace, žádost apod.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Rodinná výchova</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 96</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- znát postavení člověka ve společnosti a v rodině</li><li>- objasnit složení rodiny a změny v rodině</li><li>- interpretovat základní pravidla a povinnosti členů rodiny</li><li>- vysvětlit etapy lidského života, potřeby, životní projevy</li><li>- znát důvody náhradní rodičovské péče</li></ul>	<b>1. Rodina, rodinné soužití</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- vztahy a komunikace v rodině – v užší i širší rodině, generační konflikty</li><li>- fungování rodiny – práva a povinnosti členů v rodině, postavení dítěte v rodině, vliv rodiny na vývoj dítěte</li><li>- typy výchovy v rodině</li><li>- úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery</li><li>- uplatňovat ve svých citových projevech jistou míru zdrženlivosti</li><li>- uvědomovat si možná rizika při výběru partnera</li><li>- znát důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství</li><li>- rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost a uplatňovat osvojené dovednosti proti manipulaci a agresii</li><li>- vědět, na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení</li></ul>	<b>2. Rodičovství</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera</li><li>- sexuální dospívání – antikoncepce, předčasná sexuální zkušenost, přerušení těhotenství, rizikové sexuální chování a jeho prevence, prevence přenosných pohlavních chorob, poruchy pohlavní identity</li><li>- sňatek, těhotenství, narození dítěte, péče o dítě, dětské nemoci</li><li>- zneužívání, týrání dětí – krizová centra, linky důvěry</li><li>- neshody v manželství – manželská poradna, rozvod</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- uplatňovat hygienické zásady a návyky v osobní hygieně</li><li>- orientovat se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání</li><li>- ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a aplikovat základy úklidových prací</li><li>- bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky</li><li>- poskytnout první pomoc při drobném</li></ul>	<b>3. Domácnost</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- byt a jeho funkce – bytové prostory, jejich účel a vybavení</li><li>- základní vybavení domácnosti</li><li>- sebeobsluha a osobní hygiena</li><li>- podíl jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu</li><li>- úklidové práce v domácnosti</li><li>- ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření</li></ul>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

poranění v domácnosti - uplatňovat zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti	- hygiena a ochrana zdraví v domácnosti - modelové situace a praktická cvičení
--	---

## 5.11 Práce v domácnosti

Počet hodin celkem: 96

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vzdělávací okruh **Práce v domácnosti** je součástí vzdělávací oblasti **Odborné činnosti**, která je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté. Vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností. Cílem odborného vzdělávání je připravit žáka na smysluplný osobní, občanský i pracovní život.

Předmět Práce v domácnosti svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i nabytých zkušeností umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Organizace výuky je dána charakterem předmětu, výuka probíhá převážně formou praktických cvičení podle individuálních schopností žáků. V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, pomůckách a přístrojích, které používá, a o bezpečnosti práce s nimi, a to v nezbytné míře a na uživatelské úrovni, s ohledem na využití v praxi.

Zahrnuje tematické celky:

1. Provoz a údržba domácnosti
2. Příprava pokrmů

### **Obecné cíle**

Cílem vzdělávacího okruhu **Práce v domácnosti** je poskytnout žákům osvojení praktických dovedností, které jim umožní vykonávat jednoduché činnosti v domácnosti.

### **Pojetí výuky**

Výuka dává žákům základ pro praktický život. Žáci uplatňují teoretické vědomosti a praktické dovednosti získané v jiných odborných předmětech. Při praktických činnostech jsou využívány v různé míře slovní metody – instruktáž, výklad, rozhovor a práce s textem, názorně vyučovací metody - praktická ukázka, nácvik, procvičení. Metody a postupy jsou voleny z hlediska míry postižení a k psychickým možnostem žáka. Organizace výuky je skupinová a individuální. Výuka bude probíhat v dotaci 3 hodin týdně.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Pomůcky**

Odborné časopisy, pomůcky a prostředky k úklidu domácnosti, sociálních zařízení, pomůcky a prostředky k praní a žehlení prádla, pomůcky k drobným opravářským pracím v domácnosti, pomůcky a prostředky k ošetřování pokojových rostlin. Při výuce je používána odborná literatura, kuchařské náčiní, celkové vybavení pracoviště. Úklidové pomůcky a čisticí prostředky, žehličky- různé typy, žehlicí prkna, sušáky na prádlo, automatická pračka a sušička prádla.

## **Hodnocení výsledků vzdělávání**

Hodnocení vědomostí je průběžné, formou ústního zkoušení. Pokud je součástí výuky v hodině skupinová, nebo individuální práce žáků hodnotí se slovně. Důraz je kladen na zvládnutí jednotlivých dovedností a schopnost aplikovat získané dovednosti v osobním životě. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP. Hodnocení je průběžné, za splnění zadaných úkolů a souhrnné v pololetí roku. Hodnotí se vědomosti a samostatné dovednosti žáka, dále zda ovládá bezpečné postupy a způsoby práce, organizace práce, dodržování hygienických pravidel a BOZP.

## **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v tomto vzdělávacím oboru směřuje k utváření klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků;
- osvojení poznatků a pracovních postupů potřebných pro výkon pracovních činností;
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti;
- osvojení jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život;
- provádění jednoduchých rukodělných činností odpovídajících jeho schopnostem;
- získání konkrétní představy o vlastnostech materiálů;
- používání vhodných jednoduchých nástrojů a přístrojů;
- využívání získaných dovedností v péči o domácnost;
- vytváření pozitivního vztahu k práci a odpovědnému přístupu k vlastní činnosti;
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Práce v domácnosti</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 96</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- používat jednoduché pracovní postupy a techniky v péči o domácnost</li><li>- vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí podle zamýšlené činnosti a bezpečně s nimi zacházet</li><li>- provádět jednoduchý úklid domácnosti</li><li>- bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky</li><li>- pracovat s běžnými domácími přístroji a provádět jejich údržbu</li><li>- zvládnout základní údržbu oděvů a prádla</li><li>- pečovat o pokojové rostliny a využívat květiny k výzdobě bytu</li></ul>	<b>1. Provoz a údržba domácnosti</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní požadavky na zařízení a vybavení bytu</li><li>- domácí práce v průběhu dne</li><li>- jednoduché pracovní operace a postupy</li><li>- organizace práce</li><li>- uspořádání věcí v domácnosti</li><li>- pracovní pomůcky a prostředky, jejich funkce a využití</li><li>- obsluha základních technických prostředků používaných v domácnosti, bezpečná obsluha spotřebičů</li><li>- úklidové a čisticí prostředky, úklidové práce</li><li>- odpadové hospodářství – třídění odpadu</li><li>- údržba oděvů a textilií – praní, žehlení, drobné opravy</li><li>- drobné domácí údržbářské práce</li><li>- ošetřování pokojových rostlin a aranžování květin</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- orientovat se v základním vybavení kuchyně</li><li>- bezpečně obsluhovat základní spotřebiče</li><li>- připravit jednoduché pohoštění a pokrm</li><li>- dodržovat zásady správného stolování a společenského chování u stolu</li><li>- dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při práci</li><li>- poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění</li></ul>	<b>2. Příprava pokrmů</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní vybavení kuchyně</li><li>- úprava stolu k různým příležitostem, ozdobné prvky</li><li>- denní stravovací režim, zdravá výživa</li><li>- příprava pokrmů – výběr, nákup a skladování potravin, základní tepelné úpravy pokrmů</li><li>- zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s potravinami</li><li>- důležitá telefonní čísla</li></ul>

## 5.12 Příprava pokrmů

Počet hodin celkem: 128

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Výuka v předmětu **Příprava pokrmů** poskytuje žákům soubor vědomostí, základních praktických dovedností, návyků a pracovních postupů nezbytných pro jejich budoucí uplatnění v každodenním životě a budoucím pracovním životě. Plní funkci stěžejního předmětu, v němž se realizují praktické činnosti získané teoretickou přípravou. Důraz je kladen na účelnou organizaci práce, hospodaření s potravinami a jejich zpracování, bezpečné používání kuchyňského vybavení a obsluhu základních spotřebičů, dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických a ekologických norem.

Zahrnuje tematické celky:

1. Bezpečnost práce
2. Potraviny a nápoje
3. Technologie přípravy pokrmů
4. Výživa člověka

### **Obecné cíle**

Cílem předmětu Příprava pokrmů je osvojování teoretických vědomostí a praktických dovedností a jejich uplatňování v praktickém životě. Výuka předmětu je vedena tak, aby se žáci naučili pracovat podle technologických postupů, pracovat se surovinami, vybírat je, nakupovat je, opracovávat a využívat k přípravě pokrmů. Žáci jsou vedeni k plnění pracovních povinností, k dodržování technologických postupů a ke kladnému vztahu k práci. Důraz je kladen na vytvoření správných návyků, dodržování osobní hygieny a hygieny prostředí, hospodárné využívání potravin s ohledem na životní prostředí a k dodržování bezpečnostních předpisů. Nedílnou součástí je vedení žáků k dodržování zásad slušného chování a zvládnutí správného stolování. Tyto poznatky mohou žáci uplatnit v praktickém životě a při jednoduchých činnostech v oblasti služeb.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Pojetí výuky**

Předmět se vyučuje s dotací 4 hodin týdně, rozšiřuje žákovy již dříve získané znalosti a dovednosti. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují propojení a návaznost tak, aby si žáci osvojovali pracovní dovednosti a návyky při přípravě pokrmů, měli pozitivní vztah k práci a byli schopni uplatnit své poznatky v praktickém životě a při jednoduchých činnostech v oblasti služeb.

## **Pomůcky**

Učebnice, odborné časopisy a literatura, instruktážní a výukové video, výukové obrazy, prospekty, receptury teplých a studených pokrmů, internet, celkové vybavení cvičné kuchyně.

## **Metody vyučování**

Výklad, vysvětlování, řízený rozhovor, práce s textem, práce s počítačem diskuse, instruktáž, demonstrační ukázka, skupinová a individuální samostatná práce, cvičení, exkurze. Volba metod a postupů bude z hlediska přiměřenosti k věkovým a individuálním zvláštnostem žáka, specifickým problémům vyplývajícím z povahy a stupně postižení (vnímání, představy, paměť, myšlení, řeč, vůle, pozornost, dovednost a zájem).

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Ústní / písemné zkoušení, průběžná klasifikace dílčích prací, prezentace pokrmů, sebehodnocení, společné hodnocení. Sleduje se průběžně pracovní přístup žáka, jeho dílčí aktivita při vyučování, připravenost na vyučování. Součástí hodnocení je dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. Hodnocení a klasifikace vychází s osobnostních a odborných znalostí žáka s přihlédnutím k jeho schopnostem k učení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v tomto vzdělávacím oboru směřuje k utváření klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojení základních vědomostí z oblasti správné výživy;
- zvládnutí základních vědomostí z oblasti výživy a uplatňování zásad správné výživy při přípravě pokrmů;
- osvojení technologických postupů při přípravě pokrmů;
- získání základních dovedností pro plánování činností spojených s hospodárným nakupováním, uchováváním, skladováním a zpracováním potravin;
- dodržování správných stravovacích návyků a v rámci svých možností uplatňování zásad správné výživy;
- dodržování odpovídajícího společenského chování a zvládnutí správného stolování;
- využívání získaných poznatků v praktickém životě;
- dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.

### **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky z oblasti Výživy a přípravy pokrmů, základní pojmy a praktické dovednosti z problematiky přípravy pokrmů a správného stolování. Využívají metody čtení s porozuměním textů s kuchařskou tematikou, metodou postupných kroků - převádění teoretických znalostí a dovedností do praktické činnosti. Získávají a zpracovávají informace z nejrůznějších médií, jsou vedeni k tomu, aby informace byli schopni využívat v praktickém životě.

### **Kompetence k řešení problémů**

Žáci navrhnou vhodný způsob řešení problému pro splnění zadaného technologického postupu, jsou vedeni využívat zkušeností a vědomostí již dříve nabytých, spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi - práce ve skupině, porozumět zadání praktického úkolu, rozpoznat jádro problému, získat informace k řešení problému buď samostatně, nebo týmovým řešením, popř. pod vedením učitele.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Kompetence komunikativní**

Žáci vhodným způsobem vyjadřují své myšlenky k zadaným tématům, vysvětlují a obhajují pracovní postupy při přípravě pokrmů před spolužáky, reagují na jejich dotazy. To vede k rozvíjení schopnosti srozumitelně se vyjadřovat ústní, písemnou i jinou formou, mít vlastní názor, umět přijímat názory druhých.

## **Kompetence personální a sociální**

Žáci přijímají a zodpovědně plní svěřené úkoly, při řešení odborného problému pracují v týmu a podílejí se na realizaci pracovních činností, jsou vedeni k vytváření vstřícných mezilidských vztahům, předcházení osobním konfliktům, přiměřenému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život, podle pokynů kompetentních osob a uplatňováním osvojených dovedností a postupů.

## **Kompetence občanské**

Žáci jsou vedeni k uvědomování si vlastní identity, k tolerantnímu přístupu k druhým lidem, respektování základních práva a povinnosti občanů, společenských norem a soužití, podílejí se na ochraně životního prostředí, důraz je kladen na rozpoznání nevhodného a rizikového chování.

## **Kompetence pracovní**

Žáci jsou vedeni získávat pracovní dovednosti, návyky a postupy v oblasti výživy a přípravy pokrmů, plnit stanovené povinnosti, spolupracovat, respektovat práci svou i druhých, řídit se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieně práce. Získávají představu o možnosti vlastního zapojení do pracovního procesu, o právech a povinnostech zaměstnavatelů a zaměstnanců. Seznamují se s možností využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb.

## **Kompetence odborné**

Žáci jsou vedeni pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby, připravovat jednoduché pokrmy a pracovat v souladu s technologickými postupy. Žáci získávají schopnost zvolit vhodné suroviny, vybrat a použít správné pracovní nástroje,

## Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti. Žáci jsou vedeni znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení. Jsou schopni zhodnotit kvalitu své vykonané práce. Žáci si osvojují poznatky z ekologie - nakládání se surovinami, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí. Žáci jsou vedeni k dodržování právních předpisů z oblasti BOZP, hygienických předpisů a požární ochrany, k používání ochranných pracovních pomůcek a ke spolupodílení se na vytváření bezpečného pracovního prostředí.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Příprava pokrmů</b> <b>1. ročník</b> <b>Počet hodin celkem: 128</b> <b>(Příprava pokrmů – teoretická výuka)</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- popsat zásady hygieny a bezpečnosti při práci – osobní hygiena, hygiena strojů a zařízení, hygiena pracoviště</li><li>- orientovat se v základním vybavení kuchyně – správně použít kuchyňský nářadí a náčiní při přípravě pokrmů, podle pokynů uložit toto zařízení</li></ul>	<b>1. Bezpečnost práce</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- hygiena při práci, ochranné osobní pomůcky</li><li>- základní vybavení kuchyně – kuchyňský inventář (nářadí, jeho označení a uložení)</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- rozlišit základní skupiny potravin – potraviny rostlinného a živočišného původu</li><li>- popsat zásady správného skladování a uchovávání surovin – suchý, chladný, chlazený a mrazící sklad</li><li>- rozlišit jednotlivé druhy nápojů, rozdělit je na alkoholické a nealkoholické</li></ul>	<b>2. Potraviny a nápoje</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní druhy potravin</li><li>- nákup potravin a jejich skladování</li><li>- nápoje – druhy nápojů, rozdělení</li><li>- konzervace potravin</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu – pomazánky, polévky, přílohy, bezmasé pokrmy, polotvary</li></ul>	<b>3. Technologie přípravy pokrmů</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- technologické postupy přípravy pokrmů studené a teplé kuchyně</li></ul>
<b>Příprava pokrmů</b> <b>(Praktická cvičení – praktická výuka)</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče – varná deska, pečící trouba, mikrovlnná trouba</li><li>- udržovat pořádek na pracovním místě</li><li>- třídit odpad a chránit životní prostředí</li><li>- poskytnout první pomoc při poranění</li></ul>	<b>1. Bezpečnost práce</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- manipulace se spotřebiči a kuchyňským zařízením</li><li>- úklid pracoviště, čisticí prostředky</li><li>- ochranné pomůcky</li><li>- nakládání s odpady a obaly</li><li>- úrazy v kuchyni a jejich prevence, první pomoc</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- vybrat vhodné potraviny podle technologického postupu</li></ul>	<b>2. Potraviny a nápoje</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- výběr vhodných potravin podle</li></ul>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

<ul style="list-style-type: none"><li>- správně vážit a odměřovat potraviny</li><li>- správně skladovat nápoje podle druhu</li><li>- ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí</li></ul>	<p>technologického postupu přípravy pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vážení a odměřování potravin</li><li>- nápoje – druhy nápojů</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu</li><li>- používat odpovídající kuchyňský inventář – náradí a náčiní</li><li>- ovládat předběžnou úpravu potravin – živočišného a rostlinného původu</li><li>- připravit pokrmy studené a teplé kuchyně<ul style="list-style-type: none"><li>- pomazánky, polévky, přílohy, bezmasé pokrmy, polotvary, masa jatečných druhů zvířat, ryby, drůbež, moučníky</li></ul></li><li>- připravit běžné teplé nápoje – káva, čaj, kakao</li><li>- dodržovat bezpečnost práce</li></ul>	<p><b>3. Technologie přípravy pokrmů</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- úprava potravin bez tepelné úpravy</li><li>- příprava a úprava surovin</li><li>- základní tepelné úpravy</li><li>- technologické postupy přípravy pokrmů studené a teplé kuchyně</li><li>- moučníky</li><li>- příprava nápojů</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- dodržovat odpovídající společenské chování a uplatňovat základní zásady stolování</li><li>- používat drobný inventář podle jeho určení</li><li>- založit stůl k různým příležitostem – velikonoce, vánoce</li></ul>	<p><b>4. Výživa člověka</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- stolování, úprava stolu k různým příležitostem</li></ul>

## 5.13 Ruční práce

Počet hodin celkem: 128

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Ruční práce zahrnují učivo důležité pro rozvoj manuálních dovedností při práci s různými materiály (práce s textilem, papírem, lepenkou, dřevem, pedigem, drátem, sklem a přírodními materiály). Předmět vede žáky také k nácviku a osvojení prací v domácnosti, které uplatní nejen ve své osobním životě, ale také v životě pracovním. Získané dovednosti může žák využít v pracovním uplatnění i v rámci zájmových činností ve volném čase, dovednosti zvýší soběstačnost žáka a možnost jeho seberealizace. Výuka probíhá především formou praktických cvičení.

Zahrnuje tematické celky:

1. Bezpečnost a hygiena při práci
2. Práce s papírem
3. Ruční šití
4. Drobné krejčovské úpravy
5. Péče o prádlo a oděvy
6. Dřevo a dřeviny

### **Obecné cíle**

Cílem předmětu je vytvoření pozitivního vztahu k manuálním činnostem, pochopení smyslu práce a posilování vůle započatou prací zdárně dokončit, rozvoj jemné motoriky, získání pracovních návyků, dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel. Ochrana životního prostředí (nakládání s odpadovým materiálem).

### **Pojetí výuky**

Předmět se vyučuje s dotací 4 hodin týdně. Rozšiřuje žákovy znalosti a dovednosti. Ve výuce jsou využívány metody, které zajišťují propojení a návaznost tak, aby žáci měli pozitivní vztah k práci, dodržovali bezpečnost a ochranu zdraví při práci, seznamovali se s různými materiály, ovládali jeho využití, zpracování a vytvářeli co nejmenší odpad, ovládali schopnost aplikovat jednoduché technologické postupy v praktickém životě.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Pomůcky**

Při výuce jsou používány učebnice; názorné pracovní listy; pomůcky pro práci s papírem; pomůcky pro ruční šití; pomůcky a elektrické spotřebiče pro praní, sušení a žehlení prádla a oděvů; úklidové pomůcky a elektrické spotřebiče; šicí stroj; pomůcky pro háčkování a pletení; pomůcky a nářadí pro práci s půdou; ochranné pomůcky.

## **Metody vyučování**

Základem výuky je nácvik praktických činností, modelové situační hry, problémové učení, skupinová a individuální práce, výklad. V souvislosti s mírou postižení je možná i práce individuální s úpravou pro konkrétního žáka. Součástí výuky jsou exkurze.

## **Hodnocení výsledků – způsoby ověření**

Žáci jsou hodnoceni průběžně i po celý školní rok. Na základě svých praktických činností, dovedností, znalosti technologických postupů (hotových výrobků) jsou hodnoceni slovně i numericky. Hodnocení je komplexní v souladu s jednáním, chováním a osvojováním zásad společenského chování a mezilidských vztahů, s přihlédnutím k jejich aktivitě, připravenosti a samostatnosti. Při klasifikaci se zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáka, jeho možnosti a schopnosti v souvislosti s jeho postižením a doporučením školského poradenského zařízení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhá dle klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto ŠVP.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových a odborných kompetencí**

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání směřuje k utváření rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- dodržení zásad bezpečnosti na dílnách, při ručním šití, žehlení, šití na stroji, při praní a ošetřování oděvů a prádla a rukodělných činnostech;
- dodržování správných pracovních postupů a hygienických návyků;
- osvojení zásad při práci v kolektivu;
- osvojení manuálních dovedností potřebných k výkonu jednoduchých činností v profesním i osobním životě žáků;
- získání dovedností a znalostí v oblasti textilních materiálů, jejich oprav a údržby;
- osvojení základních znalostí a dovedností při ručním šití;

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

- využití ručních stehů pro zdobné vyšívání a drobné opravy
- osvojení základních znalostí a dovedností při obsluze pračky a žehličky;
- rozšiřování zájmu o lidové techniky a tradiční rukodělnou činnost.

## **Kompetence k učení**

Žáci si osvojují poznatky a dovednosti z oblasti ručních prací, učí se využívat vhodně naučené metody a techniky, uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností, reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku, používat základní pojmy z různých pracovních činností, dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě.

## **Kompetence k řešení problémů**

Žák je veden rozpoznat problémy a hledat způsob jejich řešení, řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby, dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

## **Kompetence komunikativní**

Žák v rámci praktických činností rozvíjí své komunikační dovednosti, dokáže se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou, učí se naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat, vyjadřovat své názory a postoje a vhodnou formou se snažit obhájit svůj názor, využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi.

## **Kompetence pracovní**

Žák si v rámci předmětu osvojuje základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti, učí se chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu, plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých, řídit se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

## **Odborné kompetence**

Žák je veden dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany, používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností, spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí, usilovat o kvalitu své práce, výrobků, pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby, pracovat v souladu s technologickými postupy, zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti, zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<b>Ruční práce</b>	
<b>1. ročník</b>	
<b>Počet hodin celkem: 128</b>	
<b>Výsledky vzdělávání</b>	<b>Učivo</b>
<b>Žák by měl:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- pojmenovat základní pomůcky, nářadí a spotřebiče používané v dílnách pro ruční práce</li><li>- vysvětlit zásady dodržování BOZP a požární ochrany</li><li>- bezpečně ovládat vybavení dílen pro ruční práce a obsluhovat základní spotřebiče</li><li>- udržovat pořádek na pracovním místě</li><li>- třídit odpad a chránit životní prostředí</li><li>- vysvětlit zásady při poskytování první pomoci a poskytnout první pomoc při poranění</li></ul>	<b>1. Bezpečnost a hygiena při práci</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- pomůcky, nářadí, spotřebiče v dílnách na ruční práce</li><li>- zásady správného používání pomůcek, nářadí a spotřebičů v dílnách</li><li>- základní zásady dodržování BOZP a požární ochrany</li><li>- zásady úklidu pracoviště, čisticí prostředky a ochranné pomůcky při úklidu</li><li>- hygiena práce při ručních pracích</li><li>- úrazy v dílnách a jejich prevence, první pomoc</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- vyjmenovat druhy papíru a dokázat jej využít v domácnosti</li><li>- pojmenovat pomůcky pro práci s papírem</li><li>- použít základní techniky práce s papírem</li></ul>	<b>2. Práce s papírem</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- druhy papíru a jeho využití v domácnosti</li><li>- pomůcky pro práci s papírem</li><li>- základní techniky práce s papírem: skládání, stříhání, lepení, malování a jiné techniky</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- vyjmenovat druhy textilních materiálů</li><li>- pojmenovat pomůcky pro ruční šití a vysvětlit zásady ručního šití</li><li>- pojmenovat druhy ručních stehů a vysvětlit jejich využití</li><li>- použít techniku vyšívání</li><li>- aplikovat pracovní postupy jednoduchých výrobků zhotovených ručním šitím</li></ul>	<b>3. Ruční šití</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- druhy textilních materiálů</li><li>- pomůcky pro ruční šití a zásady ručního šití</li><li>- druhy ručních stehů a jejich využití</li><li>- technika vyšívání</li><li>- pracovní postupy jednoduchých výrobků zhotovených ručním šitím</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- přišívat knoflíky, spínátka, háčky a očka</li></ul>	<b>4. Drobné krejčovské úpravy</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- přišívání knoflíků, spínátek, háčků a oček</li></ul>

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

<ul style="list-style-type: none"><li>- vyjmenovat přípravky na praní a určit vhodnost jejich použití</li><li>- vysvětlit zásady praní prádla a oděvů</li><li>- třídít prádlo a oděvy podle druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění</li><li>- prát prádlo a oděvy ručně</li> <li>- vyjmenovat pomůcky na sušení prádla a oděvů</li><li>- popsat zásady sušení prádla a oděvů volně a reprodukovat správný postup sušit prádlo a oděvy volně</li> <li>- popsat žehličku a vysvětlit význam a funkci termostatu žehličky</li><li>- vyjmenovat druhy žehliček a jejich použití</li><li>- pojmenovat pomůcky k žehlení a předvést jejich správné používání</li><li>- vysvětlit zásady při žehlení prádla a oděvů</li><li>- vyžehlit ložní prádlo (povlaky, prostěradlo) a rovné prádlo (ubrus, utěrka, ručník) pomocí žehličky</li></ul>	<p><b>5. Péče o prádlo a oděvy</b></p> <p><u>Praní prádla a oděvů</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- přípravky na praní (prací prášky, gely, avivážní, bělicí, škrobíci a dezinfekční prostředky)</li><li>- ruční praní prádla a oděvů</li></ul> <p><u>Sušení prádla a oděvů</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- pomůcky na sušení prádla a oděvů</li><li>- zásady při sušení prádla a oděvů</li><li>- sušení prádla a oděvů volně</li></ul> <p><u>Žehlení prádla a oděvů</u></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- žehlička – termostat žehličky, bezpečnost při manipulaci s žehličkou, druhy žehliček</li><li>- pomůcky při žehlení</li><li>- zásady při žehlení prádla a oděvů</li><li>- žehlení prádla</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>- pojmenovat základní druhy dřeva</li><li>- definovat dřeviny vhodné pro ruční práce</li><li>- pojmenovat pomůcky pro práci se dřevem a dřevinami</li><li>- popsat využití dřevin</li><li>- použít svých znalostí a dovedností při výrobě jednoduchého výrobku ze dřevin (proutí, pedigu apod.)</li></ul>	<p><b>6. Dřevo a dřeviny</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní druhy dřeva</li><li>- dřeviny vhodné pro ruční práce (proutí, pedig a jiné materiály)</li><li>- pomůcky pro práci se dřevem a dřevinami</li><li>- využití dřevin (proutí, pedigu apod.)</li><li>- jednoduchý výrobek ze dřevin (proutí, pedigu apod.)</li></ul>

## 6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

### 6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla hodnocení a klasifikace žáka střední školy se řídí zákonem 561/2004 Sb., Školský zákon a vyhl. 13/2005 Sb., Vyhláška o středním vzdělání a vzdělání v konzervatoři, ve znění pozdějších úprav a Školním řádem Speciální střední školy a základní školy Žamberk, který není v přímém rozporu s vyhl. o středním vzdělání a vzdělávání v konzervatoři a školským zákonem.

#### Obecné zásady hodnocení a klasifikace:

- 1) Hodnotící a klasifikační přístup každého učitele vychází z vědomostí, dovedností a osobního přístupu žáka. Předpokladem je znalost žákovy speciálně pedagogické dokumentace, doporučení školského poradenského zařízení, jeho možnosti a schopnosti učení, příčiny neúspěchů, chování atd. Při hodnocení učitel uplatňuje vůči žákovi pedagogický takt a přiměřenou náročnost. O každé klasifikaci si učitel vede evidenci, zároveň známky zapisuje do evidence klasifikace třídy/žáka a žákovi do studijního průkazu. Podklady pro hodnocení žáků získává učitel soustavným sledováním žákovy aktivity ve vyučování, z výsledků plnění samostatných prací, z domácí přípravy žáka, z ústního a písemného zkoušení, z vedení sešitů a pomůcek, ze vztahu ke studiu, přičemž vždy uplatňuje speciálně pedagogický přístup ke každému žákovi.
- 2) Za období jednoho pololetí musí mít žák nejméně 5 známek z hlavních vyučovacích předmětů a 3 známky z ostatních předmětů. Pololetní písemné práce vypracovávají žáci z hlavních vyučovacích předmětů, ty pak učitel uchovává v daném školním roce.
- 3) V případě krátkodobé absence je žák povinen doučit se zameškané učivo a doplnit si zápisy v sešitech bezprostředně po absenci. Při déle trvající absenci provede vyučující příslušného vyučovacímho předmětu dodatečné přezkoušení v předem určeném termínu.
- 4) Žáka nelze klasifikovat v řádném termínu pololetí v případě: dlouhodobé neúčasti ve vyučování, kdy se žák nemůže z časových důvodů učivo doučit v řádném termínu. V obou případech o hodnocení rozhoduje učitel vyučující daný předmět po poradě s ředitelem školy. Stanoví se podmínky pro dodatečnou klasifikaci žáka a případnou náhradu hodin odborného výcviku.

## 6.2 Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení žáků vychází ze Školního řádu Speciální střední školy a základní školy Žamberk. Při klasifikaci učitelé zohledňují speciální vzdělávací potřeby a možnosti žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení. Hodnocení žáků vyplývá z dílčí klasifikace žáka během pololetí. Příslušný vyučující učitel předmětu využívá k hodnocení znalostí žáka různé druhy zkoušek – písemné práce vypracované jednotlivci i výsledky skupinové práce, praktické činnosti, ústní zkoušení, vlastní prezentace referátů aj., sleduje průběžně výkon žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenost na vyučování.

Při klasifikaci je hodnocena ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech, aktivita, samostatnost a tvořivost. V předmětu praktického zaměření se hodnotí také vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa. Součástí hodnocení žáků je i hodnocení chování a vystupování žáků a prezentování školy, výsledky žáků při soutěžích, apod.

Při hodnocení žáků je kladen důraz na:

- motivační, informativní a výchovnou funkci hodnocení
- sebehodnocení a kolektivní hodnocení
- kombinaci různých klasifikačních metod (známkování, slovní hodnocení, bodový systém)
- individuální přístup k žákům a následná pomoc
- průběžnou pedagogickou diagnostiku a objektivizaci hodnocení
- vhodné formy prezentace výsledků – školní akce, výstavky výrobků, soutěže

## 6.3 Klasifikační řád školy

Zpracováno na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) ve znění pozdějších předpisů a dále Vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání na konzervatoři ve znění pozdějších předpisů.

### 6.3.1 Zásady průběžného hodnocení výsledků vzdělávání

- a) Při hodnocení, průběžné a celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- b) Učitel zařazuje do procesu vzdělávání sebehodnocení žáků.
- c) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- d) O každé klasifikaci žáka vede učitel evidenci. Výsledek každé klasifikace učitel žákovi oznámí, při ústním zkoušení okamžitě, výsledky hodnocení písemných zkoušek v nejbližším termínu výuky daného předmětu.
- e) Podklady pro klasifikaci učitel získá:
  - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
  - různými druhy zkoušek (písemnými, ústními, praktickými, pohybovými), didaktickými testy
  - analýzou různých činností žáka
  - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky
- f) Žák musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň 3x při jednohodinové dotaci předmětu, při vícehodinové dotaci předmětu se počet úměrně zvyšuje, a to za každé klasifikační období.
- g) Průběžné hodnocení žáků zapisují vyučující žákům do žákovských knížek, učitel je povinen vést evidenci o každé klasifikaci žáka.
- h) Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu není jen prostý průměr z klasifikace za příslušné období.
- i) V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

### **6.3.2 Hodnocení a klasifikace žáků**

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých obdobích jsou klasifikovány těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Výsledky vzdělávání mohou být vyjádřeny také:

- U – uvolněn
- N – nehodnocen

### **Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:**

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
- Žák je uvolněn z tělesné výchovy (TV), jestliže předloží do 15. září lékařské potvrzení, kde je vyznačeno na předepsaném formuláři, zda má být uvolněn zcela či jen částečně,

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

na jaké období. Při změnách zdravotního stavu žáka lze toto potvrzení předkládat i během roku.

- Každý vyučující sleduje absenci žáků ve svém předmětu. Přesáhne-li absence žáka v jednom pololetí 30% hodin u jednotlivého předmětu, může být žák v daném předmětu nehodnocen a pedagogická rada rozhodne o hodnocení v náhradním termínu za dané pololetí a v daném předmětu. Náhradní termín určí ředitel školy.
- Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupce žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětu výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu výchovného zaměření ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30, odst. 2 Školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad hodnocení změní, nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

### 6.3.3 Stupeň prospěchu

- určuje učitel, který vyučuje příslušný předmět. Stupeň prospěchu se neurčuje pouze na základě průměru z jednotlivých známek za příslušné období.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

## **Kritéria klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického a praktického zaměření v Praktické škole jednoleté**

Numerické hodnocení	Slovní hodnocení	Kritéria klasifikace
1	výborný	Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Projevuje kladný vztah k práci a k pracovnímu kolektivu. V přesnosti a úplnosti poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi nemá mezery, či jen velmi nepodstatné. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností se projevuje bezchybně či s menšími nepřesnostmi. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Jeho myšlení je vcelku správné, ale pomalejší.
2	chvalitebný	Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Žák projevuje kladný vztah k práci a k pracovnímu kolektivu. Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi ojedinělé podstatnější mezery. Samostatně, ale s menší jistotou využívá získaných teoretických poznatků v praktické činnosti. Jeho vědomosti a dovednosti mají mezery a při jejich aplikaci potřebuje občasnou pomoc učitele.
3	dobrý	Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Jeho vztah k práci a k pracovnímu kolektivu je převážně kladný, s menšími výkyvy. Rozvoj jeho schopností a jeho projevu je málo uspokojivý. Úkoly řeší s častými chybami. Někdy projevuje i větší nedostatky v myšlení, je schopen samostatně pracovat jen pod občasným dohledem učitele. Své vědomosti a dovednosti aplikuje jen s pomocí učitele. Občas potřebuje povzbudit k dokončení práce.
4	dostatečný	Žák je v činnostech převážně pasivní. Pracuje bez zájmu a žádoucího vztahu k práci a k pracovnímu kolektivu. Rozvoj jeho schopností je sotva uspokojivý. Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi četné a velmi závažné mezery.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

		Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje četné a značné nepřesnosti. Úkoly řeší s častými a podstatnými chybami. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena velmi značnými nedostatky. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým dohledem. Bez jeho soustavného povzbuzování by práci nedokončil.
5	nedostatečný	Žák je v činnostech pasivní. Neprojevuje zájem o práci. Jeho vztah k ní a k pracovnímu kolektivu není na potřebné úrovni. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Mezerovité a nepřesné osvojení vědomostí a dovedností nestačí na řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, výsledky nedosahují předepsaných ukazatelů. Úkoly nevyřeší. Svě minimální vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat ani se zvýšenou pomocí učitele. Žák není schopen uspokojivě pracovat ani pod trvalým dohledem učitele.

## **Kritéria klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného a estetického zaměření**

Převahu výchovného a estetického zaměření mají především vzdělávací oblasti a obsahové okruhy: umění a kultura, člověk a zdraví.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného a estetického zaměření se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnost projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- zdatnost a výkonnost s přihlédnutím k zdravotnímu stavu žáka.

Žák je při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikován s přihlédnutím ke svému zdravotnímu stavu.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

Numerické hodnocení	Slovní hodnocení	Kritéria klasifikace
1	výborný	Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má zájem o umění, o estetiku, rozvíjí svůj vkus. Usiluje o rozvíjení tělesné zdatnosti a branné připravenosti.
2	chvalitebný	Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je méně působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají mezery a při jejich aplikaci potřebuje občasnou pomoc učitele. Má menší zájem o umění, estetiku a rozvíjení svého vkusu. Méně usiluje o posílení své tělesné zdatnosti a branné připravenosti.
3	dobrý	Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projevu jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své vědomosti a dovednosti aplikuje jen s pomocí učitele. Má malý zájem o umění, estetiku a rozvoj svého vkusu. Málo usiluje o posílení své tělesné zdatnosti a branné připravenosti.
4	dostatečný	Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je sotva uspokojivý. Úkoly řeší s častými a podstatnými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje se zvýšenou pomocí učitele. Zájem o umění, estetiku a rozvoj svého vkusu je nepatrný. Rovněž o posílení své tělesné zdatnosti a branné připravenosti má velmi slabý zájem.
5	nedostatečný	Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Úkoly nevyřeší. Své minimální vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat ani se zvýšenou pomocí učitele. Neprojevuje zájem o umění, estetiku a rozvoj vkusu. Nevyvíjí potřebné úsilí rozvíjet svou tělesnou zdatnost a brannou připravenost.

Vzdělávání v Praktické škole jednoleté je ukončeno závěrečnou zkouškou. Žákům je vydáno vysvědčení o závěrečné zkoušce, které je dokladem o dosažení středního vzdělání.

## **Pravidla pro sebehodnocení žáků**

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje jejich sebeúctu a sebevědomí.
- Sebehodnocení je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným možnostem a schopnostem žáků.
- Chyba je přirozená součástí procesu učení. Učitelé se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu by mělo být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - Co se mu daří.
  - Co mu ještě nejde, jaké má rezervy.
  - Jak bude pokračovat dál.
- Učitelé vedou žáka, aby okomentoval svoje výkony a výsledky.
- Sebehodnocení žáků, studentů nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení učitelem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - Zodpovědnost
  - Motivace k učení
  - Sebedůvěra
  - Vztahy v třídním kolektivu
- Znamky nejsou jediným prostředkem motivace.

### **6.3.4 Individuální vzdělávací plán**

- Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami, na žádost jeho zákonného zástupce, a zletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami na jeho žádost, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve středním vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů. Ředitel školy rozhodne o této záležitosti ve správním řízení.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

- V individuálním vzdělávacím plánu povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem.
- Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech jsou v případě použití slovního hodnocení (na doporučení poradenského zařízení nebo žádost zákonného zástupce či zletilého žáka) popsány tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň vzdělávání žáka ve vztahu ke stanoveným cílům vzdělávání a k jeho osobnostním předpokladům.

Žák je slovně hodnocen takto:

- |           |   |                               |
|-----------|---|-------------------------------|
| 1. stupeň | - | ovládá bezpečně               |
| 2. stupeň | - | ovládá                        |
| 3. stupeň | - | v podstatě ovládá             |
| 4. stupeň | - | ovládá se značnými nedostatky |
| 5. stupeň | - | neovládá                      |

## 6.3.5 Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace ve vyučovacích předmětech a klasifikaci chování, nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech.

**Celkový prospěch žáka na konci 1. a 2. klasifikačního období se hodnotí:**

Prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.

Prospěl – není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

Neprospěl – je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Nehodnocen – pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

## 6.3.6 Komisionální zkouška

Žák koná komisionální zkoušku v těchto případech:

- a) koná-li opravnou zkoušku
- b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení (viz část 2. Hodnocení a klasifikace žáků)

Komise pro komisionální zkoušku je nejméně tříčlenná:

- Předseda - ředitel školy nebo jim pověřený učitel
- Zkoušející učitel - vyučující daného předmětu
- Přisedící - ten, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu.

Komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni nejvýše jednu.

Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky.

Protokol o komisionální zkoušce bude předložen ke kontrole a založen do osobní dokumentace žáka.

## Opravné zkoušky

- Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy.
- Požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka posledního ročníku vzdělávání o dřívější termín zkoušky v náhradním termínu, ředitel mu vyhoví vždy.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Zkouška se hodnotí stupněm „nedostatečný“.

# Školní vzdělávací program „Provázky“

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá

Speciální střední škola a základní škola Žamberk

---

- Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- V případě neprospěchu mohou zákonní zástupci nezletilého žáka nebo zletilý žák požádat ředitele školy o opakování ročníku.

## 6.3.7 Zkouška v náhradním termínu

- Zkoušku v náhradním termínu koná žák, který:
  - nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí (vysoká absence – více než 30% u jednotlivého předmětu, nedostatečný počet známek). Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
  - nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí (vysoká absence – více než 30% u jednotlivého předmětu, nedostatečný počet známek). Zkoušku v náhradním termínu koná nejpozději do konce září následujícího školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Do té doby navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
- Požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka posledního ročníku vzdělávání o dřívější termín zkoušky v náhradním termínu, ředitel mu vyhoví vždy.
- Celkové hodnocení žáka na vysvědčení při konání zkoušky v náhradním termínu se skládá z hodnocení při zkoušce v náhradním termínu a s přihlédnutím k výsledkům vzdělávání v daném pololetí a předmětu.
- Jestliže žák z daného předmětu v prvním pololetí neprospěl nebo nebyl hodnocen a v druhém pololetí neprospěl nebo nebyl hodnocen, je zkoušen z učiva celého ročníku. Zkouška v náhradním termínu probíhá za přítomnosti zkoušejícího (vyučující daného předmětu) a přísedícího.

## 6.4 Autoevaluace školy

Autoevaluace je nezbytnou součástí vzdělávacího procesu na škole. Jejím hlavním cílem je zjištění informací o tom, jak funguje škola, zda je realizován školní vzdělávací program nebo jaká je kvalita prostředí, ve kterém se vzdělávání uskutečňuje. Autoevaluace se musí týkat všech, kteří nějakým způsobem do vzdělávání na škole vstupují, tzn. žáků, rodičů, učitelů, zřizovatele, spolupracujících jedinců i institucí nebo i ostatní veřejnosti. Výsledky autoevaluačních činností pak pomohou zefektivnit vzdělávací proces na škole a zkvalitnit školní vzdělávací program.

### Oblasti a podoblasti autoevaluace

1. **Podmínky ke vzdělávání** (hlavní podoblasti: materiální podmínky, finanční podmínky, personální podmínky, koncepce školy; vedlejší podoblasti: image školy, klima školy)
2. **Průběh vzdělávání** (podoblasti: realizace ŠVP; organizace, metody a formy práce, DVPP)
3. **Podpora školy žákům** (podoblasti: poradenství, kroužky, stravování, přístup k informacím, zájmové vzdělávání, spolupráce s rodiči)
4. **Výsledky vzdělávání žáků** (podoblasti: prospěch, absence, komisionální a opravné zkoušky, přijímací řízení, uplatnění žáků v praxi, soutěže)
5. **Řízení školy** (podoblasti: management, struktura řízení, personální strategie)
6. **Úroveň výsledků práce školy** (podoblasti: SWOT analýza, ČŠI, ostatní kontroly)

## **7 Přílohy**

Příloha č. 1

**Materiální zabezpečení vzdělávání**

Příloha č. 2

**Environmentální výchova**

Příloha č. 3

**Realizace BOZP**

Příloha č. 4

**Hodnocení žáků - doplnění**

Příloha č. 5

**Kolektiv autorů ŠVP PRŠ 1**

**pro Speciální střední školu a základní školu Žamberk**

## **Příloha č. 1**

### **Materiální zabezpečení vzdělávání**

Škola má pro výuku dobré materiálně technické zabezpečení. Pro teoretickou výuku oboru je využívána učebna, která je vybavena počítačem s napojením na internet, zpětným dataprojektorem, videem a televizí. K zabezpečení názorné výuky slouží názorné učební pomůcky a nástěnné obrazy. K výuce IKT slouží žákům velmi dobře vybavená počítačová učebna s dataprojektorem a neomezeným přístupem na Internet.

Praktické vyučování je na škole realizováno ve školní kuchyni a ve dvou moderně vybavených cvičných kuchyních školy.

Pro sportovní aktivity mohou žáci využívat sportovní vybavení – horská kola, běžecké a sjezdové lyže, snowboardy, skateboardy, rafty, kolečkové brusle a další sportovní materiál. K výuce dále slouží školní areál, který je vybudován na školní zahradě (okrasná a relaxační část, zahradní učebna, hřiště a běžecká dráha s umělým povrchem) a plně vyhovuje potřebám výuky a výchovy žáků. Pro výuku tělesné výchovy má škola pouze kapacitně malou tělocvičnu a proto využívá smluvně tělocvičnu Sokolu Žamberk. Materiální vybavení školy je moderní a pro pedagogickou práci plně vyhovující.

## **Příloha č. 2**

### **Environmentální výchova**

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňuje sledovat vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Environmentální výchova bude vycházet z regionálních podmínek, aktuálních potřeb školy a města. Konkrétně můžeme přispět k rozvoji environmentální výchovy těmito úkoly:

- zaměřit se na třídění odpadu
- zapojit se do městské soutěže ve sběru druhotných surovin
- pomoc při úklidu okolí školy, veřejných prostranství města a zámeckého parku
- čistit části úseku řeky Divoká Orlice
- udržovat zeleň na kruhovém objezdu ve městě

## **Příloha č. 3**

### **Realizace BOZP**

#### **Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech**

Škola podle školského zákona poskytuje žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví prostřednictvím:

- školního řádu
- provozních řádů odborných učeben
- pokynů k výuce tělesné výchovy a k průběhu sportovních výcvikových kurzů
- pokynů k zajišťování odborného výcviku
- pokynů k průběhu exkurzí

S těmito dokumenty jsou žáci prokazatelně seznámeni na začátku každého školního roku. O seznámení žáků je proveden zápis ve třídní knize a zpracován protokol s podpisy žáků. Před zahájením odborného výcviku jsou žáci proškoleni se základními předpisy BOZP a možnými riziky na pracovišti odborného výcviku s následným zápisem do zápisníku bezpečnosti práce žáka. Před konáním každé sportovní, kulturní nebo zájmové akce jsou účastníci prokazatelně seznámeni s možnými riziky v době konání akce.

Všechny dokumenty školy v oblasti BOZP vycházejí z platných právních předpisů, jež představují zejména:

- školský zákon č. 561/2004 Sb. (§ 29 o bezpečnosti, § 30 o školním řádu, § 65 o organizaci praktického vzdělávání)
- vyhláška o středním vzdělávání č. 13/2005 Sb., ve znění vyhl. 400/2009 Sb., (§12 o náležitostech smlouvy pro praktické vyučování)
- metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 37014/2005-25 ze dne 22. 12. 2005
- zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami č. 379/2005 Sb., ve znění zákona č. 274/2008 Sb.
- vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 410/2005 Sb., ve znění vyhl. č. 343/2009 Sb.

Pro zajištění prevence rizikového chování žáků je ve škole zpracován minimální preventivní program, vypracovaný školním metodikem prevence v souladu s národním programem „Zdraví pro 21. století“.

Při vzniku mimořádné události se činnost školy řídí zpracovaným plánem opatření při vzniku mimořádných událostí a vyhlášení krizového stavu. V podmínkách školy je dále zpracován povodňový plán pro případ řešení povodňové situace.

Škola zajišťuje plnění podmínek BOZP v následujících vzdělávacích činnostech:

- bezpečnost a ochranu zdraví osob při vzdělávání a při činnostech, které přímo souvisejí se vzděláváním, popřípadě při jiných činnostech, podle platných právních předpisů
- zabezpečení odborného dohledu nebo přímého dozoru při praktickém vyučování;
- nezávadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu, pravidelné technické kontroly a revize
- zlepšování pracovního prostředí podle požadavků hygienických předpisů a označení nebezpečných předmětů a částí užívaných prostor v souladu s příslušnými normami
- vytváření a dodržování zvláštních pracovních podmínek mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví
- prokazatelné upozorňování nebo podrobné instruování žáků o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním (zejména při praktické výuce), seznámení se školním řádem, zásadami bezpečného chování, případně s ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění BOZP a požární ochrany souvisejících s činnostmi vykonávanou žáky
- soulad časové náročnosti vzdělávání podle ŠVP s počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v rámcovém vzdělávacím programu, který respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání
- ochranu žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy
- vytváření prostředí a podmínek podporujících zdraví ve smyslu národního programu „Zdraví pro 21. století“.

## **Příloha č. 4**

### **Hodnocení žáků - doplnění**

#### **Hodnocení žáků**

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovného a vzdělávacího procesu na každé škole. Je pomocí různých způsobů a forem realizováno průběžně v rámci celého školního roku. Jeho hlavním cílem je poskytnout žákovi informaci plnící funkci zpětné vazby, aby věděl, v čem se zlepšil, v čem chybuje, co dovede, kde má rezervy, apod. Musí být však informován i o tom, jakým způsobem případné nedostatky napravit.

#### **Způsoby a formy hodnocení**

Hlavním způsobem hodnocení je klasifikace používající pět klasifikačních stupňů. Doplnkovým způsobem je slovní hodnocení. Výsledky klasifikačního hodnocení jsou zapisovány do žákovské knížky. Kromě těchto způsobů jsou rodiče informováni o výsledcích výchovného a vzdělávacího procesu na třídních schůzkách, konzultacích nebo v rámci neplánovaných individuálních jednání. V průběhu roku jsou žáci informováni, jakým způsobem si osvojili očekávané výstupy uvedené v osnovách daného předmětu s doporučením, zda se nemají na nějaký výstup ještě zaměřit.

#### **Pravidla pro hodnocení žáků**

Vstupní podmínkou níže uvedených pravidel je, že hodnocení žáka se bude vztahovat především k dosahování a naplňování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oborech (vyučovacích předmětu). Pravidla pro hodnocení žáků jsou závazná pro všechny učitele.

***Přál bych si, aby mě učitel hodnotil podle následujících pravidel:***

- ✓ hodnoťte pouze to, co jste mě naučil a dostatečně procvičil
- ✓ významné písemné práce mi oznamte dostatečně předem
- ✓ jestliže to čas dovolí, mám možnost opravy
- ✓ šestka neexistuje
- ✓ co si zkusím, to dovedu
- ✓ i chybami se člověk učí

- ✓ i když zlobím, nedostanu pětku
- ✓ hodnot'te objektivně a spravedlivě
- ✓ používejte pozitivní hodnocení
- ✓ nesrovnávejte mě s ostatními spolužáky
- ✓ hodnot'te průběžně a komplexně
- ✓ nehodnot'te jen znalosti, ale i dovednosti, postupy, tvořivost a pokroky
- ✓ do hodnocení zahrnujte i sebehodnocení žáka a hodnocení žakovského kolektivu
- ✓ nesprávný výsledek nemusí znamenat pětku
- ✓ má-li celá třída pětku, není chyba někde jinde?
- ✓ jedna písemná práce denně stačí
- ✓ udělal jsem chybu, rád bych ale znal správné řešení
- ✓ jestliže jsem chyběl na více než 30 % hodin, odložte mou klasifikaci
- ✓ každému vyhovuje jiná forma ověřování
- ✓ hodnot'te, jak pracuji s chybou
- ✓ dopředu znám kritéria hodnocení
- ✓ udělám-li závažný přestupek proti školnímu řádu, nemusí být dodržen postup napomenutí – napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele – ředitelská důtka – podmíněné vyloučení ze studia, vyloučení ze studia
- ✓ v pololetí mám právo na výpis z vysvědčení, na konci roku na vysvědčení, i když mám pětku nebo jsem nehodnocen.

## **Příloha č. 5**

### **Kolektiv autorů ŠVP PRŠ 1**

#### **pro Speciální střední školu a základní školu Žamberk**

**Vedoucí projektu:**

Mgr. Věra Říčařová

**Koordinátor:**

Bc. Milan Rojek

**Vedoucí týmu:**

Mgr. Eva Kopecká

**Všeobecně vzdělávací předměty a výchovy:**

Mgr. Tomáš Čečetka, Mgr. Filip Habrman, Dana Kalousková, Mgr. Renáta Kubíčková,  
Mgr. Pavlína Olšarová, Bc. Milan Rojek, Mgr. Jana Vraštilová,

**Odborné předměty:**

Ing. Marcela Bednářová, Bc. Milan Rojek

**Grafická úprava:**

Ing. Marcela Bednářová